

Bij den overgang van hêt oude in het nieuwe jaar. Met vele interessante foto's. — De dichter G. W. Lovendaal 80 jaar. — Interessante portretten. — Het 450-jarig bestaan van het Utrechtsch Stedelijk Gymnasium. — Een walvischvaarder van stapel gelopen.

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD

PANORAMA

No. 26 (52) 12DE JAARGANG
24 DEC. 1924

A.W. SIJTHOFF'S
UITGEVERS MAATSCHAPPIJ
LEIDEN

Frijs per 20 ct. Voor Week- 17½ ct.
Nummer Abonné's
Per kwartaal f 2.25, Franco per post f 2.50

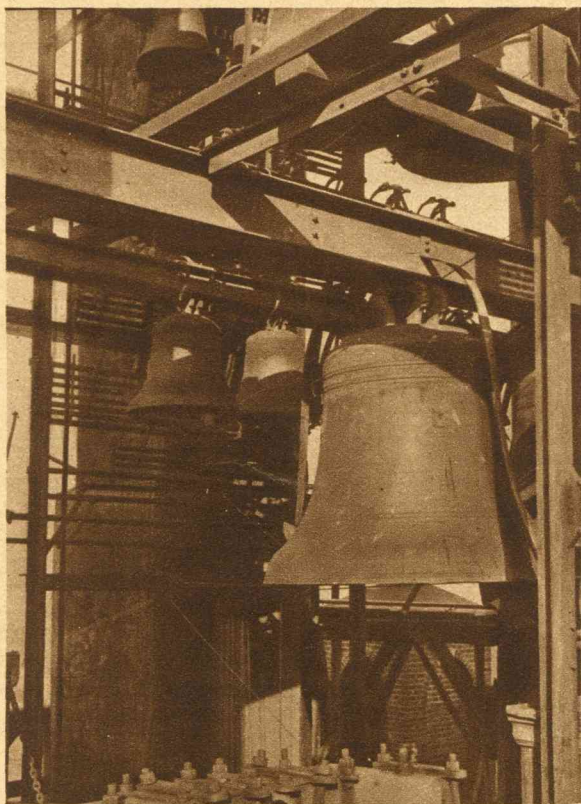
AMSTERDAM

HET OUDE GRIJZE JAAR...

VONDELPARK

BIJ DEN OVERGANG VAN HET OUDE IN HET NIEUWE JAAR

DOOR D. J. VAN DER VEN

Als de klokken luiden...

Wanneer dit artikel zal verschijnen met herinneringen aan veel, wat een door den loop der eeuwen wel is waar verbleekt, maar toch nog alom zich in oude gebruiken, zeden en gewoonten demonstreerend animisme heeft weten te redden, heeft het jaar 1924 bijna weer zijn loop volbracht en resten ons nog slechts enkele traagvergljdende donkere midwinterdagen, die den overgang helpen vormen tot de lengende weken van de Januari-maand. Het zijn de stille dagen tusschen 21 December en 6 Januari, die minder dan de lange avonden en nachten in den heidenschen tijd de belangstelling van het volk trokken, zoodat men deze periode „tusschen de dagen” ook algemeen betitelde met den geheimzinnigen naam van „De Twaalfnachten”. In dezen donkeren nachttijd dan, die tevens weer op het tijdstip der midwinterzonnewende het nieuwe licht ziet geboren worden, zijn in de volksverbeelding allerlei booze en goede geesten in het luchtruim losgelaten, die slechts ten deele als gekerstende Heiligen (waaronder dan St. Nicolaas en St. Maarten bij ons wel het meest populair zijn) in de kinderfantasie voortleven. De andere zijn als 't ware uit den kreits der christelijke gedachten gebannen, maar wisten zich in de volksreligie tot op den jongsten dag te handhaven in de manifestatie van een of anderen midwinterdaemon, die dan als een typisch begeleidingsverschijnsel van den jaars-overgang karakteristiek is voor de aloude periode van het

joelfeest. Als zoodanig nu mogen wij ook gerust „den wilden Jager” rekenen, die in allerlei variaties optreedt en gevolgd door een stoet van merkwaardige geestverschijningen zijn veronderstelden ommegang door het luchtruim en over de aarde houdt in deze geheimzinnige midwinternachten. En ofschoon geen boer u waarschijnlijk meer openlijk zal bekennen, dat hij nog wel gelooft aan de verschijning van „Derk met den beer” in den Kerstnacht of van „Berendje van Galen,” die in den Gelderschen Achterhoek de plaats heeft ingenomen van den Germaanschen oppergod Wodan, toch zijn sommige traditioneele midwintergebruiken alleen dan te verklaren, wanneer wij grootstads- en stadsmenschen daarbij steeds in aanmerking nemen, dat, zoolang den boer niet op onomstootelijke wijze het bewijs geleverd is van de onhoudbaarheid zijner voorstellingen, hij in het diepst van zijn voor natuurindrukken zoo ontvankelijk gemoed nog de overtuiging rondraagt, dat er meer tusschen hemel en aarde is dan een mensch wel doorgronden kan en dat hetgeen de „olerwetsche lu” wisten te verhalen van witte wiven en weerwolven toch best wel eens niet heelemaal verzonnen kon zijn. Merkwaardig is daarbij dat zeer naverwante voorstellingen op bepaalde tijden van het jaar over geheel Europa optraden, waarvan dan de leiders der Wilde jacht wel een heel kenmerkend voorbeeld zijn. De figuren der grijze oudheid: Ullr, Hertha, Wodan, Freyr en vrouw Holle, worden in latere tijden vereenzelvigd met sagenkoningen als King Arthur in Engeland, Koning Walde-

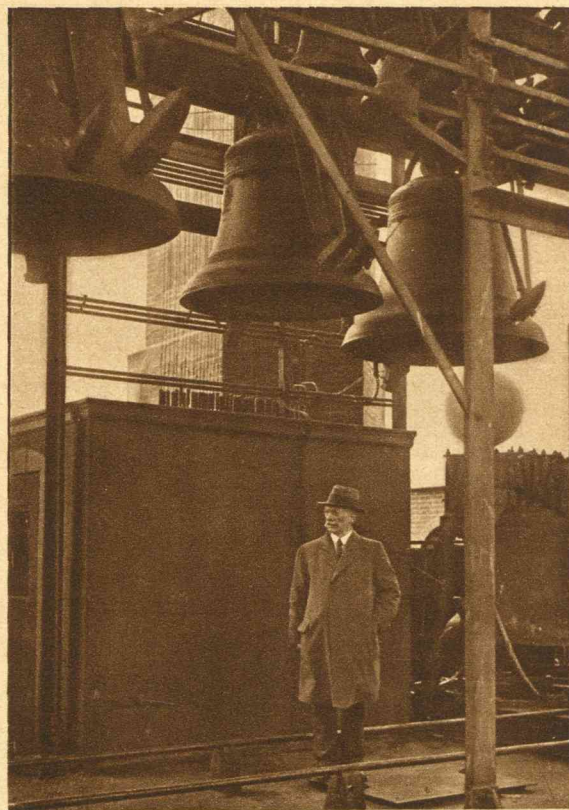
Een groepje vrolijke „onnoozele kinderen”, zooals men ze in Brabant en Limburg op 28 December kan ontmoeten.

mar in Scandinavië, koning Abel in Sleswijk-Holstein, terwijl men in dichterbij gelegen historische tijden Charlemagne, Dietrich von Bern, zelfs Napoleon en in de door bisschop Bernard van Galen in 1672 geteisterde Oostelijke provincies van ons land ook hem tot aanvoerder maakt van het woeste heir der wilde jagers. Steeds ook heeft men getracht aan deze algemeen verbreide voorstelling, die Goethe geïnspireerd heeft tot zijn heerlijk gedicht: „Erlkönig” een christelijke tendenz te geven en zoo zien wij in Bohemen op den avond van 21 December Sint Thomas op een vurigen wagen door het luchtruim rijden, elders weer een Herodes- of Caïnsjacht vreezen, of maatregelen nemen om zich door het aanbrengen van het teken des kruises op huus en hoeve, bij ingangen van stallen en delen te beschermen tegen de rondwarende schimmen van hen, die geen rust in het graf konden vinden wegens het bedrijven van misdaden en van schandelijke moorden als dien op Johannes den Dooper en de Onnoozele Kinderen.

Nog heden ten dage kunnen wij, vooral in Zuidelijk Nederland, tal van woningen versierd zien met groote witgekalkte kruisen, die meestal bij de jaarwisseling in de befaamde „rooknachten” van St. Thomas (21 December), Oudejaarsavond of Driekoningenavond „ververscht” worden.

Een laatste rest van deze daemonenaafwering valt ongetwijfeld te signaleeren in het oud Gooisch gebruik op Nieuwjaarsmorgen het nieuwe jaartal in kolossale cijfers te schrijven op iedere huisdeur. In Naarden moet het zelfs aangebracht worden op stadhuis, kerk en brandspuithuisjes. Maar de zin van dit beveiligingsgebruik is natuurlijk daar reeds lang verloren gegaan. Waar echter nog kruisen op staldeuren worden aangebracht kan men er verzekerd van zijn, dat deze meestal met een of andere bijgeloovige bedoeling worden geteekend, terwijl de initialen K. M. B., die we aantreffen zoowel op de alpenhutten van Tirol en het Salzburgerland als hoog in de Noordelijkste provincies van Zweden er stille getuigen voor zijn, dat de Heilige Driekoningen in de eerste letters van hun namen Kaspar, Melchior en Balthazar bescherming verleen ten tegen de booze geesten van het rondyligende woeste heir.

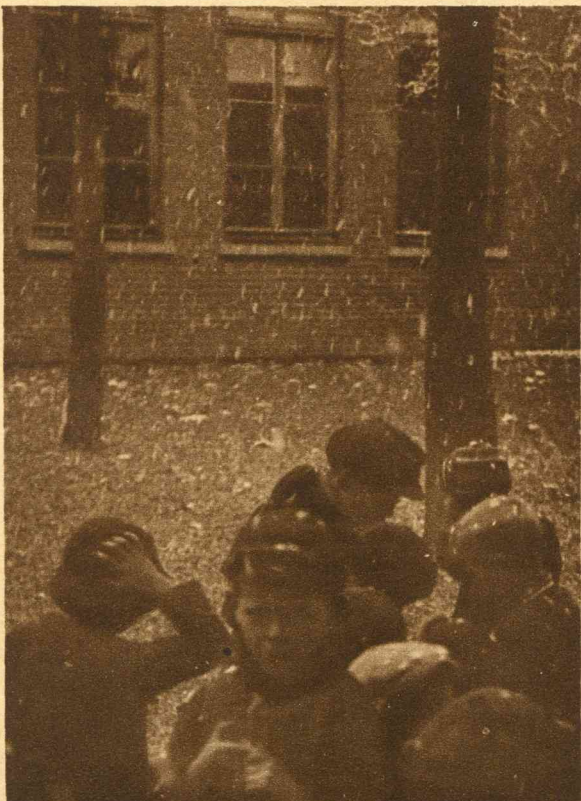
Ook heeft men reeds in de heidensche oudheid getracht de wilde jagers te verschrikken door het maken van

Jef Denijn, de meester-beiaardier van Mechelen, onder den Arnhemse Beiaard.

lawaaï, waarbij steeds het blazen op hoorns van bijzondere kracht geweest schijnt te zijn. Nog vinden we dit systeem van lawaaï maken gehuldigd in het bekende en algemeene „wegschieten van het oude jaar”, terwijl in modernen vorm de stoombooten onzer havens en de locomotieven onzer spoorwegemplacements dit lawaaimaken hebben overgenomen in het gierend stoomuitfluiten en in het loszetten der sirenes. In gekerstenden vorm hebben we dit daemonen-verjagen bij de jaarwisseling te zien in het gestadig klokkluden. Draagt niet menige klok in zijn randschrift de aankondiging, dat hij de levenden roept, de dooden beweent en de booze geesten verjaagt en wordt op het platteland nog niet hier en daar uren lang de klok geluid, juist in deze overgangsperiode van het oude in het nieuwe jaar, juist in die donkere „twaalfnachten”? Vooral in sommige dorpen van Zuid-Oost Friesland was dit jaarlijks in midwintertijd terugkeerende „klokstjuren” zeer in zwang en het heeft aan menigen burgemeester heel wat moeite gekost dit onverdraaglijke aanhoudend „stjuren” tegen te gaan. In de gemeenten Smaller-Opster-en Schoterland doen nog vele wonderlijke verhalen over dat befaamde St. Thomasluden de ronde en mogelijk heeft het in Ureterp, Wijnjeterp en andere kleine Friesche gehuchten ook thans nog plaats.

In de groote steden heeft men zoo geen vermoeden, wat er nog voortleeft in de volksziel van menig gewest en zoo zal men ook niet bevroeden, dat iederen advent-

Als op Sint Thomas (21 December) de school voor de jeugd naar aloud gebruik gesloten wordt.

De ouderwetsche klepperman met de „klip-klap”, die in sommige dorpen en stadjes van den Gelderschen en Overijsselschen Achterhoek nog zijn functie op oudejaarsavond vervult.

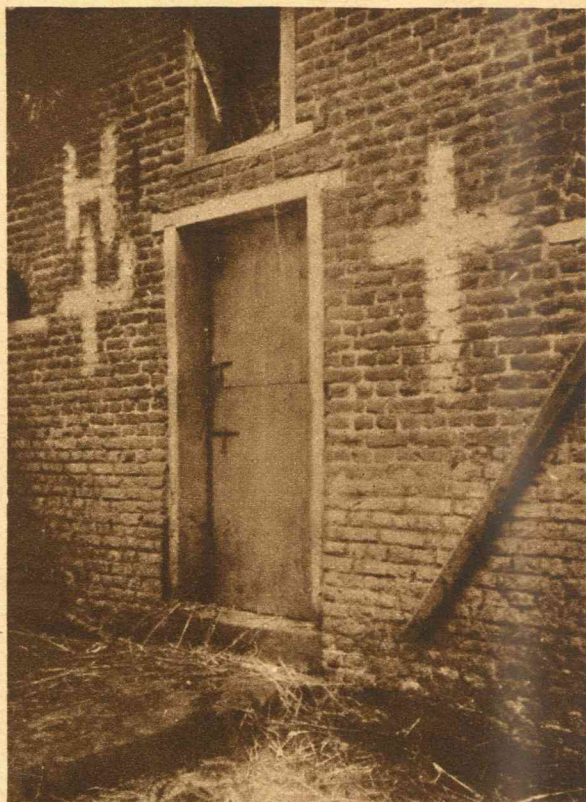

Een met allerlei teekens beschermde deur van een Tiroler Alpenhut.

den, leeft nog iets voort van de glorie van den middeleeuwschen episcopus innocentium, den Onnoozele-Kinderenbischop, dien we elders ook als episcopus scholarium (schooljongensbischop) en episcopus choralium (koorknabenbischop) aantreffen, en welke op dien dag zelfs de bisschoppelijke functies mocht waarnemen na de gezongen woorden van het Magnificat: „Hij heeft den magtigen van den stoel afgezet en de nederigen verheven.” Dan ontving hij plechtig staf en mijter, en mocht hij in pontificaal op den troon zitten.

In Utrecht placht men van stadswege den koorknaben een paar schoenen en hun bisschop een som gelds voor zijn gewaad te geven; in Dordrecht schonk Jan van Blois in 1363 „den scoelnaars ende horen biscop” een handvol geld en ook elders maken oude stadsrekeningen gewag van giften aan „de Onnoozele Kinderen.”

St. Thomas — 21 December — brengt mogelijk nog grooter pret in sommige dorpen, waar het gebruik van „den meester buiten te sluiten” nog niet geheel tot de vergeten histoire locale behoort. Naar aloude zede toch moest meester dien dag vrijaf geven en de leerlingen tracteeren. Deed hij dit niet, dan had hij het dikwijls zwaar te verantwoorden, want de ouders stonden op dien dag geheel aan de zijde der kinderen. Dat hebben meester Groeneweg en zijn vrouw in de jaren 1746 en 1747 te Waalwijk ondervonden. Op gezag van den Advocaat fiscaal mocht hij op St.-Thomasdag geen vacantie geven, maar toen om negen uur de jongens met knuppels gewapend naar de school optrokken, deze stormenderhand veroverden en meester Groeneweg onder luid getier wegjoegen, in uitgelaten baldadigheid de ruiten inwierpen en allerlei katekwaad bedreven, was meester wel gedwongen dien dag vrijaf te geven. Op de hulp van den veldwachter had de ongelukkige paedagoog zelfs niet te

Een met witte afweertekens beschermde stalingang te Elsloo.

avond nog in het stille Twentsche land het sonore geluid van den midwinterhoorn weerklinkt, dat op bijna iedere hoeve door den knecht of den boerenzoon met groote krachtsinspanning ontlokt wordt aan een wonderlijk primitief instrument, bestaande uit 'n ongeveer 1—1.50 M. langen houten hoorn met vlieren spoel of mondstuk, dien men boven den put bespeelt. Het is een stemmingsvol beeld van het oude jaar, zoo'n murrewinterblazer te zien met z'n hoorn bij den put van een oud Nedersaksisch hallehuis, zooals er hier en daar in de binnenlanden van Twenthe nog wel aangetroffen wordt. Om den klank nog wat sterker te maken wordt er dikwijls een emmer met putwater door den hoorn gegooid en daarna begint dan de bespeling, die buitengewoon sterke longen en een geweldig uithoudingsvermogen vereischt. Ook dit gebruik, dat men in christelijken zin heeft trachten te verklaren als een plechtige aankondiging van de Geboorte des Heilands stoelt ongetwijfeld op daemonenafweer en is dan in zijn wezen gericht om de booze geesten van de wilde jacht, ook Berndekesjacht in Gelderland geheeten, van het erf te verdrijven.

De „Onnoozele Kinderen,” die we zoowaar naast de „vrijmetselaren” in de wilde jacht der volksverbeelding zien rondtrekken, verschijnen ook op 28 December nog in menigstad en dorp ten Zuiden van den Moerdijk in vaders oude jas en moeders omslagdoek. Zij trekken dan van huis tot huis, verzamelen geld en lekkers en hebben voorrechten, die hun voor een enkelen dag het heft van het huishouden in handen geven. Want op Onnoozele-Kinderendag mogen Bredasche, Bossche en vooral Venlosche jongens en meisjes — en Benjaminnetje heeft den voorrang boven allen — commandeeren wat ze willen eten. Zoo'n stelletje glunderende pretmaker-tjes, zoo'n groepje oolijke „Onnoozele Kinderen” hebben wij voor onze lens gebracht om ook dit zonnig-blijde beeld uit de periode der donkere dagen „tussen de nachten” in deze reeks jaarwisseling-foto's te kunnen brengen. In deze zonderlinge optochten der verkleede „Onnoozele Kinderen”, welke wij in geheel Vlaanderen nog zeer algemeen in zwang zien gehou-

In de vier adventweken van Kerstmis tot Driekoningen hoort men in Twenthe nog den midwinterblazer.

De wilde jacht. — Naar een houtsnede van H. Evers.

rekenen, want ook hij maakte gemeene zaak met de jeugd om het St.-Thomasvieren in eere te houden. Soortgelijke ergerlijke tafereelen kwamen echter elders nergens voor, wanneer de meesters zich maar neerlegden bij het gewoonrecht der schoolgaande jeugd. En ook tot in onze dagen heeft zich hier en daar, o.a. in het Utrechtsche Neerlangbroek, iets van de aloude St.-Thomasviering in een schoolfeestje weten te handhaven.

Al deze gebruiken gingen gepaard met het maken van buitengewoon veel drukte en lawaai. En het Nieuwjaarszingen, dat ook in Nederland populair was, doch thans maar in enkele dorpen nog traditioneel in eere wordt gehouden, kunnen we gevoeglijk ook tot deze categorie overgangsritten rekenen. Een man van gewicht was bij dat Nieuwjaarszingen steeds de klepperman of nachtwacht, welke functionaris zich bij de jaarwisseling ook dikwijls waagde op het terrein van den dichter en met zulk een succes, dat er zelfs een begrip „kleppermanspoëzie” ontstond. Thans zijn de klepperlieden reeds overal historische personen geworden. Alleen in een heel enkel plaatsje als Gramsbergen, Hardenberg en Ootmarssum wordt dit nuttig ambt nog vervuld. In Ootmarssum echter slechts één enkelen avond in het heele jaar — den oudejaarsavond, waarop de oude nachtwacht Weustink met een groote schare zingende inwoners een rondgang door het pittoreske stedeke maakt.

Ook in sommige Geldersche Achterhoekplaatsjes is de heugenis aan de verschijning van den klepperman nog niet vergeten en zoo kunnen wij ook in dit nummer onzen lezers de beeltenis geven van den klepperman uit Hengelo met het oude instrument, de klipklap. Zoo zou ik kunnen blijven doorpraten over al de merkwaardige gebruiken die den overgang van het oude in het nieuwe jaar begeleiden. Maar voor 1924 is het dunkt me genoeg, zoodat ik thans afscheid van u neem met de woorden, die Weustink op Oudejaarsavond ook weer tot de Ootmarssumsche burgerij zingend zal richten:

„De nachtwacht wenscht
[u met elkaar
Veel heil en zegen in het
[nieuwe jaar.”
V.

DE GROENE DWERG

EEN IERSCHE OUDEJAARSVONDLEGENDE

Bill O'Connor, de daglooner van den rijken pachter Learson, maakte zich gereed om den Oudejaarsavond en den Nieuwjaarsdag te gaan doorbrengen bij zijn vrouw en kinderen, die omtrent drie uren gaans verder woonden. De pachter had hem zijn achterstallig loon uitbetaald, en Bill keek zuinig, want het had niet veel te beteeken. Evenwel, hij had niets meer te vorderen, en 't was zijn eigen schuld dat hij niet meer ontving, want Bill, ofschoon een goed werkmans, was een groot liefhebber van Iersche whiskey, waaraan hij meer tijd en geld offerde dan goed voor hem was.

Pachter Learson meende goed te doen, zijn knecht voor deze vertrok nog eenige waarschuwingen op den weg mede te geven.

„Wees voorzichtig, Bill,” zeide hij, „en zorg er voor, dat je rechtstreeks naar huis gaat en vooral je niet laat afleiden. Je weet wel, dat vooral in den Oudejaarsnacht de elfen en de slechte geesten groote macht hebben en zij daarvan gebruik maken om allerlei booze dingen te doen. Zorg er dus voor, dat je zoo spoedig mogelijk naar huis gaat, en vooral, spreek met niemand dien je onderweg tegenkomt en die je verdacht toeschijnt.”

„Ik zal er voor zorgen, baas,” antwoordde Bill, die veel te veel doordrongen was van het oude bijgeloof van zijn volk, om te spotten met de woorden van den pachter.

Hij begaf zich dus op weg, na eerst den pachter bedankt en een gelukkig Nieuwjaar toegewenscht te hebben. Weldra was hij op den smallen weg, die tusschen de groene weilanden doorliep, en die recht naar zijn huis voerde, al was het dan een lange weg.

Het was een wonderschoone winteravond. Het was volle maan, en het geheele landschap was met een tooverachtig, matzilveren licht overtoogen, dat er iets onwezenlijks aan gaf. Billy was maar een eenvoudige boerenknecht, die zelfs niet lezen of schrijven kon, maar toch raakte hij onder den invloed van de vreemde, tooverachtige schoonheid om hem heen, al was het dan, dat deze hem een onbehaaglijke huivering gaf.

„Ik wou, dat ik al thuis was,” bromde hij. „Of tenminste, dat ik een flinken grooten beker vol van de beste whiskey had.”

„Aan dien wensch kan terstond voldaan worden, Bill,” zeide plotseling een lachende stem naast hem.

Bill keek op, en bemerkte naast zich een klein mannetje, dat nauwelijks tot aan zijn knieën kwam. Het ventje was gekleed in een fraai, lichtgroen pakje, een soort jagerscostuum, met groote zilveren knopen, en droeg een mutsje met een wapperende groene veer.

Bill begreep terstond met welk soort van wezen hij te doen had, en hij herinnerde zich ook direct de waarschuwing van pachter Learson, om zich vooral daarmee niet in te laten. Evenwel, de verzoeking was zwaar voor hem, want het mannetje dróg in de hand een grooten beker, die tot aan den rand met de beste whiskey gevuld was.

„Neem dit gerust, en drink het op mijn gezondheid,” zeide het ventje vrolijk. „Het is beste whiskey hier uit het land, en daar is nog nooit iemand aan doodgegaan. Op zulk een kouden avond heeft een mensch zooiets noodig om lichaam en ziel bij elkaar te houden.”

En hij reikte Billy uitnoodigend den beker toe, terwijl de daglooner niet in staat was de verzoeking weerstand te bieden.

„Op je gezondheid dan,” zeide hij, terwijl hij met één teug den beker ledigde.

Hij gaf den dwerg den geleedigen beker terug, en wilde zich verwijderen. Maar tot zijn ontzetting merkte hij, dat hij niet in staat was ook maar een lid te verroeren.

De groene dwerg lachte luide.

„Maar beste Bill,” zeide hij, „wou je nu al weggaan? En dat zonder de whiskey betaald te hebben?”

„Betalen? Er is heelemaal geen sprake geweest van betalen,” bromde Bill. „Als ik dat geweten had...”

„Maar je hadt toch wel kunnen begrijpen, dat je niet zulk een groot glas whiskey mocht leegdrinken, zonder ervoor te betalen,” lachte de dwerg. „Vooruit, betaal den prijs, het is dertig shillings.”

„Dertig shillings! Maar dat heb ik niet bij me,” stamelde de ongelukkige Bill. „Alles wat ik heb, is ternauwernood twintig shillings.”

De dwerg haalde de schouders op. Zijn gelaat, dat eerst zoo luchtig en vrolijk stond, had thans eene dreigende uitdrukking aangenomen, die den armen Bill met ontzetting vervulde.

„In dat geval,” zeide hij, „zal er niets anders opzitten dan dat je de whiskey verdient. Je zult dus dezen nacht mijn knecht zijn, en te doen hebben wat ik je zal opdragen.”

Het was te vergeefs, dat Bill bad en smeekte hem te laten gaan, te vergeefs ook, dat hij zijn onvoorzichtigheid bitter

betreurde. De groene dwerg was voor geen vertoogen vatbaar en eischte, dat Bill hem dien nacht ten dienste zou staan, daar hij gewichtige werkzaamheden te verrichten had.

„Maar wat voor werkzaamheden zijn dat dan?” vroeg de daglooner.

„Het past je niet, mij naar mijn bedoelingen te vragen,” antwoordde de dwerg kortaf. „Ik zal je echter zeggen wat je te doen hebt. Een halve dagreis verder woont een rijke boer, die een eenige dochter heeft. Bridget heet zij, en zij staat bekend als het schoonste meisje mijlen yer uit den omtrek. Ik heb haar vaak gezien, wanneer zij naar het veld ging of het vee verzorgde, ik heb haar lief gekregen en wensch haar in mijn macht te hebben. Dit is mij slechts mogelijk in den Oudejaarsnacht, aangezien ik anders daartoe geen macht bezit, en slechts nu is het nog mogelijk onder bepaalde voorwaarden. Op het oogenblik is er feest bij den

om met elkander de uitvaart van het verlopen jaar te vieren. Met droefheid en berouw dacht hij aan zijn eigen gezin, dat hem thans te vergeefs verwachtte, en hij bedacht, dat hij ook zoo genoeglijk in den kring van de zijnen zou zitten, als zijn eigen dwaasheid dit niet verhinderd had.

Na korten tijd echter bereikte men een streek, die Bill niet kende, en boven eene groote, rijke boerderij verminderde de groene dwerg zijn vaart. Zonder aarzelen betraden zij het erf, openden de deur en gingen binnen. Een groot gezelschap was daar vergaderd en Bill trad verschrikt achteruit, want hij wist niet wat al die menschen wel van hunne onverwachte komst zouden zeggen. Maar niemand scheen hem zelfs te bemerken, en de dwerg lachte luid, terwijl hij hem met een ribbestoot vooruitduwde.

„Ezel, dat je bent! Ik heb je immers gezegd, dat wij onzichtbaar zijn!” snauwde hij hem toe. „Vooruit! Wij zullen hier op de balken van de zoldering plaatsnemen.”

En het volgend oogenblik zaten beiden op de aangeduide plaats en zagen neer op het vroolijke gezelschap onder hen.

Het ging er werkelijk gezellig toe. Bill had geen moeite, de schoone Bridget te onderscheiden, en hij moest bij zichzelf erkennen, dat de dwerg niets overdreven had, en het inderdaad moelijk was, een mooier meisje te vinden. Een jonge boer zat naast haar en het was niet moeilijk te zien, dat beiden elkander innig liefhadden en zeer gelukkig waren met elkaar. Bill dacht aan den tijd, toen hij zijn tegenwoordige vrouw het hof maakte en grijsde genoeglijk.

Maar hij bedacht tegelijkertijd, dat vlak bij hem zich de hatelijke dwerg bevond, die gereedstond om binnen korten tijd het geluk van het jonge paar te verstoren. Hoe langer hij nadacht, hoe meer hem de rol, die hij gedwongen was te spelen, tegenstond.

„Het zou toch verschrikkelijk zijn,” dacht hij, „als zulk een mooi meisje de prooi werd van zulk een afschuwelijk wezen. Maar wat kan ik eigenlijk doen?”

Dat wist hij werkelijk niet. Het eenige wat hem mogelijk was, bestond in afwachten of misschien zich niet eenige kans voordeed om te ontsnappen of de arme Bridget te helpen. Maar zoowel het eene als het andere leek hem uiterst onwaarschijnlijk toe.

„Alles gaat goed,” fluisterde de dwerg hem toe. „Nog weinige minuten, en zij is de mijne!”

Billy wierp een blik op de klok. En tot zijn ontzetting bemerkte hij, dat de dwerg gelijk had. Inderdaad, nog slechts weinige minuten scheidden hen van middernacht.

Maar niemand van de gasten scheen dit te bemerken. Er heerschte een dolle vroolijkheid, die met elke minuut grooter werd, en waar bij het bruidspaar, dat zich bovendien tamelijk achteraf hield, geheel vergeten werd.

Plotseling begon de klok het uur van middernacht te slaan. De gasten moesten het zware geluid der langzame slagen, die zulk een gewichtig uur aankondigden, wel hooren, hun lachen en joelen hield op, en zij luisterden, met eene stilte die bij elken slag grooter werd. De arme Bill intusschen hijgde van spanning en angst. Was er dan niemand, die Bridget intijds den heilwensch wilde toeroepen en haar op die wijze van een rampzalig lot redden?

Het scheen van niet. Reeds weerklonk, diep en zwaar, de tiende slag, reeds maakte de groene dwerg, dronken van vreugde, zich gereed zich op zijn prooi te storten, toen plotseling, nog voor de elfde slag had weerklonken, Bill met inspanning van al zijn krachten riep:

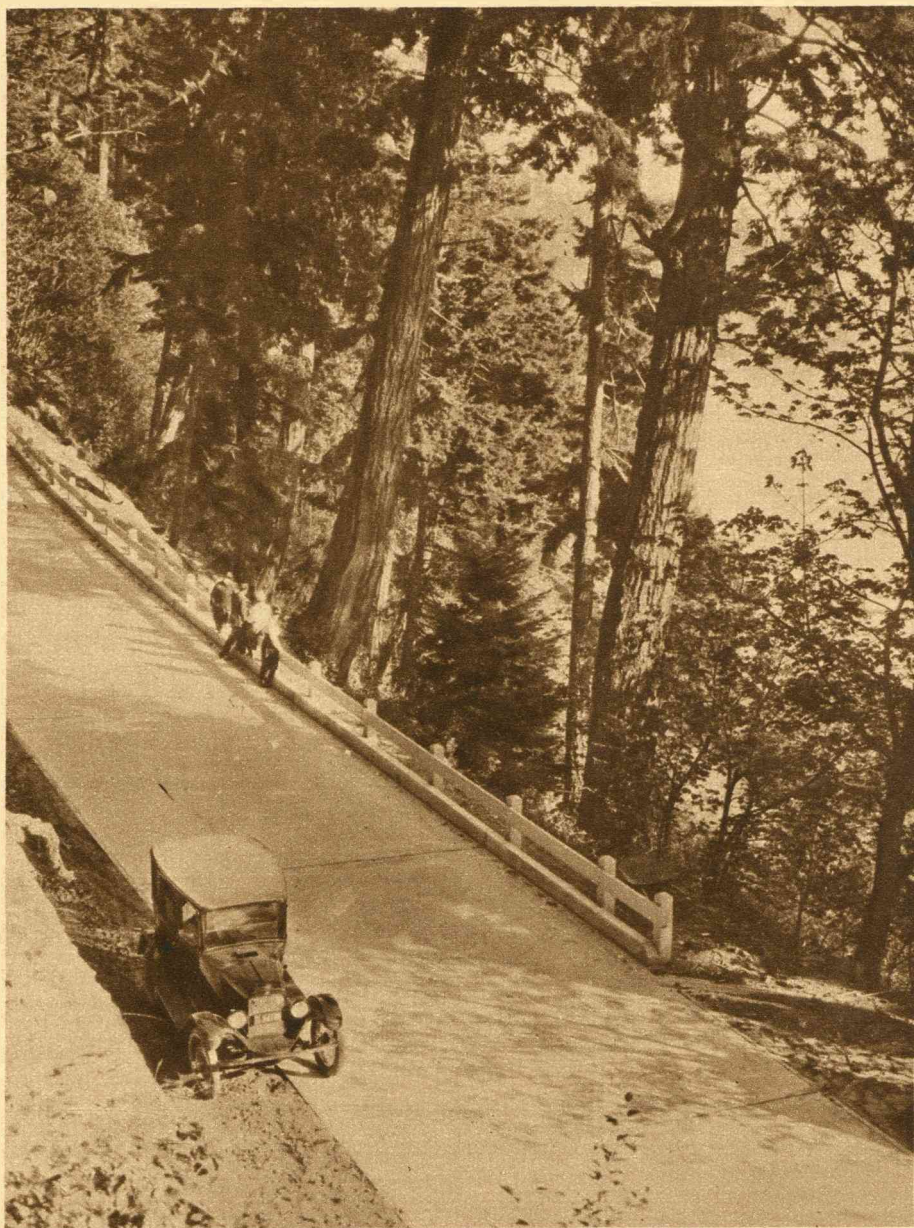
„De Heer zegene u, Bridget! De Heer zegene u!”

Op hetzelfde oogenblik bemerkte hij, dat de dwerg zich van den balk stortte, waarop hij zat, en geluidloos in den nacht verdween.

Bill, van wien thans de tooverkracht was geweken, viel als een steen temidden van de verbaasde en verschrikte gasten, die over zulk een aanwinst van hun gezelschap niet weinig verwonderd waren. Maar Bill gaf hun een verslag van zijn wedervaren, en met ontzetting luisterden zij naar zijn verhaal, waaruit zij vernamen welk gevaar de dochter van hun gastheer boven het hoofd gehangen had.

Het spreekt vanzelf, dat zij zich allen beijverden hem van alle mogelijke goede gaven te voorzien. Maar Bill dacht aan het lot van de zijnen, en aan de ongerustheid, waarin zij moesten verkeeren, zoodat hij elke uitnoodiging om te blijven, afsloeg, en zich onverwijld op weg begaf naar zijn huis, dat hij ook gelukkig bereikte. Overigens, de vader van Bridget was niet ondankbaar, en verschafte Bill eene goedbetaalde betrekking op zijn boerderij, hoewel onder voorwaarde, dat Bill zich niet meer te buiten zou gaan aan Iersche whiskey.

Het was echter onnoodig geweest, zulk eene voorwaarde te maken; sinds zijn avontuur in den Oudejaarsnacht was Bill voor altijd van zijne voorliefde voor dezen nationalen drank genezen.

Chuckaut Drive, Bellingham, Wash

in de omstreken van Seattle, noordwestelijk gedeelte der Ver. Staten. Een heerlijk klimaat en een overweldigende rijkdom aan natuurschoon maken dit gebied tot een paradijs. Onze foto is genomen omstreeks Kerstmis: zelfs midden in den winter kan men buiten zitten. Vanaf den met de bekende reuzen-boomen begroeiden weg heeft men een schitterend uitzicht over de Stille Zuidzee.

boer, Bridget's vader, al zijn verwanten en ondergeschikten zijn daar verzameld, ook de verloofde van Bridget. Dit alles echter doet niets ter zake, en doet ook geen afbreuk aan mijne macht. Wanneer Bridget dezen nacht vóór middernacht niet gelukgewenscht wordt, dat wil zeggen, wanneer vóór den twaalfden slag van de klok niemand tegen haar gezegd heeft „De Heer zegene U!” dan is zij de mijne. Jouw taak zal het dan zijn, haar op te nemen en weg te dragen. Je hebt niets te vrezen, wij zullen sterk en bovendien onzichtbaar zijn.”

De arme Bill had vol ontzetting toegehoord, en toen de dwerg zweeg, begon hij hem opnieuw te bidden en te smeken, ditmaal, dat hij zijn misdadig voornemen zou laten varen. Maar de dwerg lachte slechts luid, en toen Bill nog steeds niet zweeg, pakte hij hem plotseling beet, met een hand, die wel van ijzer leek.

„Nu geen praatjes verder,” snauwde hij hem toe. „Indien je mij goed en trouw dient, dan zul je nog beloofd worden, ruim en rijk, indien echter niet, dan zul je ondervinden wat de macht van een wezen als ik beteekent. Vooruit thans, op weg!”

Voor Bill begreep, wat er met hem gebeurde, gevoelde hij zich opgeheven van den grond, en zweefde hij met den dwerg door de lucht. Het ging met eene duizelingwekkende snelheid, maar toch onderscheidde Bill duidelijk onder zich de dorpen en de alleenstaande boerderijen, die hij kende, en ze waren zeer goed zichtbaar in den wonderhelderen nacht. Hij onderscheidde zelfs de menschen, zooals zij vroolijk bijeenzaten in de helder-verlichte en verwarmde kamers,

Huldiging van G. W. Lovendaal.

Gijsbert W. Lovendaal, onze Hollandsche volksdichter, gaat jubileeren.

De krasse oude-heer, die naar hart en gemoed steeds jong blijft, al nadert hij reeds de tachtig, wil men eens in de bloemetjes zetten, en . . . hij verdient het ten volle en heeft er aanspraak op.

Door vrienden, kennissen en belangstellenden is een comité gevormd en worden plannen beraamd om Zondag 15 Februari voor den dichter tot een feestdag te maken.

Het stadje Grave, zijn woonplaats, zal dien dag de gelegenheid worden geboden een zijner groote mannen te eeren en te huldigen, niet, zooals veelal gebruikelijk, na den dood, maar zooals reeds hier boven gezegd is, den dichter, zijn dichter huldigen in zijn leven, al is het dan in hoogen ouderdom. Wij twijfelen niet, of Grave zal zich niet onbetuigd laten en een flink aandeel nemen in een huldiging, die den dichter, zeer zeker ook van vele zijden buiten zijn stad, zal geworden.

Lovendaal is een noest werker altijd geweest en hij is het nog.

Wie is er in Holland die nooit boorde van een of ander aardig, frisch, gezond, echt-Hollandsch volksgedichtje van onzen jubilaris?

Ja, toch, het is mogelijk dat men wel de gedichtjes, maar niet den auteur kent, omdat de malle gewoonte nog steeds bestaat, dat men of wel den naam van den dichter in tekstboekjes, programma's enz. weglaat, of er weinig of geen aandacht aan schenkt.

En heeft bij een vocale compositie de dichter geen recht op een groot aandeel van de erkenning en het succes van het werk?

Lovendaal mag met recht den eernaam van „volksdichter” voeren.

Het echte, frissche, oergezonde, zuivere, hollandsche volkslied, daaraan heeft hij vooral zijn talenten gewijd.

„Volksdichter” een eere-titel?

Zeer zeker, mits zijn werk, het volkslied, strekt tot opheffing en opbeuring van het volk en door vorm, bewerking en compositie aanspraak kan maken op den titel „kunst”.

Onder de zeer enkele levende Hollandsche volksdichters mag Lovendaal hiertoe zeer stellig gerekend worden.

Volks-dicht, en volkskunst moge dan door de upper-ten van uit de hoogte met een zekere minachting worden gezien zij

hebben en zullen blijven houden hun groote waarde en betekenis en kunnen onnoemelijk veel nut stichten en zeer veel bijdragen tot de wezenlijke beschaving van een volk.

Van Lovendaal's werkkraft en werklust getuigen zijn vele uitgegeven dichtbundels: Lentezangen, Aan Moeders Schoot, Lied der Liefde, Magen en Hilda (een stormsage), Roode en Witte Rozen, Licht geluid, Wat Zingzang, Jong Leven, Ol dol douwe, Tierelantijntjes, Frissche Wind, en nog tal van losse bijdragen in dagbladen, tijdschriften, kronieken enz.

Voorwaar, een indrukwekkende lijst, waarop de jubilaris met voldoening en trots kan terugzien.

Waar de volksdichter vóórgaat, daar volgt de componist en met hem de zanger.

Is het wonder dat zoovele componisten Lovendaal gretig volgden?

Om slechts enkele namen te noemen: Worp, Van der Heijden, Mann, Ruigrok, Hamm, Van Weeren, A. Stibbe, v. Duiner, M. van Essen, P. Hertog, Isr. Olman, A. Spoel, Bern. Zweers, Wierds, die allen vele gedichten van L. voor hunne composities kozen.

En dit feit werpt een nieuw licht op Lovendaal's groote verdiensten als volksdichter.

Immers, juist door de toonzetting wordt het volksgedicht populair, dringt het meer door tot de harten, blijft het langer leven, sticht het meer goeds, dringt het dieper door in het volksleven. Is b.v. zijn „Hollands Vlag” niet populair geworden in den besten zin van het woord? Maar ook het kinderlied trok Lovendaal bijzonder aan en wie zal zeggen hoeveel kinderharten hij blijde en gelukkig heeft gemaakt door zijn vele kinderversjes.

Hoeveel moederharten, die dit kindergeluk deelden, heeft hij aan zich verplicht? Hoeveel dankbaarheid heeft hij niet verdiend, hoeveel goeds heeft hij niet gesticht door zijn lied, dat steeds frisch en gezond maar tevens opbouwend en verheffend was?

Een volksdichter, die zó als Lovendaal, zijn taak begrijpt en zijn talenten met milde hand rondstrooit, verdient erkenning en hulde.

Dat velen, die van zijn gaven hebben genoten, den dichter op zijn feestdag daarvan mogen doen blijken en hulde brengen aan den zanger van het Hollandsche Lied.

J. P. J. Wierds.

Dr. M. A. Mendes de Leon,

directeur van de Boerhaavekliniek te Amsterdam, is de vorige week op 58-jarigen leeftijd overleden.

De heer Peetoom,

een bekende persoonlijkheid in de Christelijke Vakbeweging, herdacht 17 dezer den dag waarop hij vóór 40 jaar bij de Omnibus Mij. thans Gem. tram in dienst kwam.

Ter navolging.

Achter het Jaarbeursgebouw te Utrecht heeft men een station voor autobussen gebouwd, waar 20 dezer voertuigen kunnen plaats vinden.

Dr. L. Mulder,

een bekend en zeer gezien arts te Leiden, herdacht 21 dezer den dag waarop hij vóór 25 jaar tot arts benoemd werd.

M. M. Kakebeek.

Den 23sten Dec. heeft de heer M. M. Kakebeek, sinds 1 Mei 1905 hoofd der Falckschool te A'dam, met pensioen het onderwijfs verlaten.

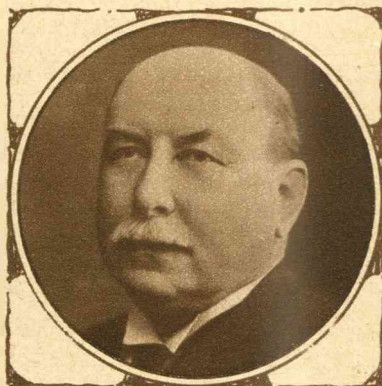
Dr. E. van Dieren,

een in de hoofdstad zeer bekende persoonlijkheid, vierde 24 dezer zijn 40-jarig artsjubileum.

Een veertigjarig jubileum.

Den 15en December l.l. werd de heer Jan de Ruyter (x) gehuldigd ter gelegenheid van het feit dat hij dien dag 40 jaar in dienst was van de Roei- en Zeilvereniging „de Maas” te Rotterdam.

Prof. Ir. J. de Koning Kniff,

sinds 1915 buitengewoon hoogleeraar aan de Technische Hoogeschool te Delft, is op 57-jarigen leeftijd te 's-Gravenhage overleden.

Links:

Moderne Interieurkunst

In de magazijnen der firma H. Pander en Zonen, Kalverstraat te Amsterdam, wordt een tentoonstelling gehouden van moderne interieurkunst. Een heerenkamer naar het ontwerp van Paul Bromberg.

Rechts:

Het museum voor Grieksche en Egyptische kunst

te 's-Gravenhage, dat Zaterdag l.l. door Z.Exc. Min. de Visser officieel geopend is.

Voor den Nieuwen Jaargang

hebben wij wederom een groot aantal belangrijke en interessante bijdragen in portefeuille.

Van de feuilletons, die in den loop van het volgende jaar in „Panorama” zullen worden opgenomen, noemen wij slechts: „UIT HET GEDRANG”, van Thérèse Hoven, onze gevierde romanière van wie wij in den vorigen jaargang met zoo groot succes „De Lokstem van het Noorden” mochten publiceren. Het manuscript is reeds in ons bezit, zoodat men van de verschijning van dit boeiende en meeslepende verhaal verzekerd kan zijn.

Het aantal onzer medewerkers voor korte verhalen en novellen is *aanmerkelijk uitgebreid*. Wij hebben dan ook een grooten voorraad pakkende bijdragen, die wij eveneens in den loop van het volgende jaar zullen brengen. Verscheidene

daarvan zullen door *vooraanstaande teekenaars* worden verlicht.

Onze collectie foto's is met *schitterende opnamen* vermeerderd. *Fraaie natuuroopnamen*, foto's van bloemen en dieren, kieken uit *verre en vreemde landen*, deze alle en nog vele andere zullen U in *uitmuntende reproducties* getoond worden, terwijl natuurlijk ook wederom *alle belangrijke gebeurtenissen* uit binnen- en buitenland door foto's van onze *eigen fotografen* en *speciale correspondenten* in ons blad vereeuwigd zullen worden.

Tevens zullen wij in den nieuwen jaargang een aantal *muziekbijdragen* brengen, die door bekende musici *speciaal voor „Panorama” gecomponeerd* werden. Ook hierin zullen wij voor de noodige afwisseling zorgdragen, zoodat wij nu eens een *aardig liedje*, dan weer eens een *vioolstukje met piano- of orgelbegeleiding* of een *piano-solo* zullen opnemen.

Dan valt er nog een en ander te vermelden over onze *kleurenplaten*, die wij ook aan den nieuwen jaargang weer op geregelde tijden zullen toevoegen. Wij hebben hiervoor

thans reeds een aantal *zeer mooie schilderijen* aangekocht, naar voorstellingen, die zeker wel in den geest onzer abonné's zullen vallen.

Interessante prijsvragen en leuke rebussen zullen U vele uurtjes aangenaam bezighouden, met bovendien nog de kans op een *geld- of anderen prijs* of een *aardige herinnering*.

U ziet: de nieuwe jaargang zal in niets voor zijn voorgangers onderdoen, doch deze eerder nog *overtreffen*! Daarbij zullen wij onze leuze „*steeds in alles vooraan*” en „*geen sensatie*” wederom strikt doorvoeren, zoodat ook in 1925 „Panorama” het blad voor het *beschaafde huisgezin* zal zijn, dat *een ieder lezen kan* en waarin *ieder iets vindt* wat hem of haar *interesseert en boeit, ontwikkelt en aangenaam bezig-houdt*.

Met deze plannen gaan wij vol goeden moed het nieuwe jaar in. Wij hopen en verwachten dat ook 1925 een *g o e d* jaar zal zijn!

Ook voor U, beste lezeres en waarde lezer! Wij hopen dit van harte, voor U en de Uwen! Uitgever en Redactie.

DE LOGEERPARTIJ

DOOR AMY VORSTMAN-TEN HAVE

December Glimmende straten siepelende, druilerige regen

De winkels, één zee van licht hier en daar getemperd door een feestelijk-roode omkapping, die de uitgestalde begerlijkheden met een intens-warm schijnsel omtoverde.

In de deftige stille villa-wijk, waar om een wijd plein de huizen als in voorname verzonkenheid te droomen leken, viel uiterlijk niets te bespeuren van eenig feestgedoe.

Op N°. 12 woonde de oude heer Brinkman, vrijgezel. Zijn kennissen noemden hem een zonderling. Zijn vrienden noemden hem een origineel en zijn familie kon hem niet uitstaan.

Van zichzelf zeide de heer Brinkman, dat hij een van de weinige normale mensen met gezond verstand was in een abnormaal-ontwricht tijd.

Op dezen druilerigen Decemberriddag nu zat Julius Brinkman in zijn grooten leunstoel achter het kolossale bureau.

Zijn gedachten op dezen middag waren niet aangenaam. Het is dan ook verre van plezierig, wanneer men na een welbestede leven van hard werken rustig de vruchten van zijn arbeid denkt te plukken en men wordt telkens herinnerd aan het bestaan van nu ja, van minder geslaagde familie. Met gesloten oogen herdacht hij het bezoek van den vorigen dag.

Herbert, de eenige jongen van Lotte, zijn overleden lievelingszuster, had hem in een kort briefje om een onderhoud verzocht. Natuurlijk een bedelpartij! had hij schamper uitgeroepen nadat hij het epistel had gelezen. Nimmer had hij het Lotte vergeven, dat ze met dien artiest getrouwd was zoo'n kerel, die concerten gaf! 't was wat moois! 'n fraai beroep! Zijn vroolijke, trotsche, overmoedige Lotte was niet opgewassen gebleken tegen een leven van kommer en zorgen Ze had zich dood getobd.

En die jongen van hen dat magere bleke schaap met die groote oogen, had hij na de begrafenis zelden meer teruggezien De jongen had gestudeerd De hemel weet hoe Bij zijn promotie had hij hem honderd gulden gestuurd en een uiterst koel dankje gekregen. Wat verbeeldde die aap zich well! Hij, Julius Brinkman, had na dien niet de minste notitie meer van den jongen mr. Herbert Meerhuysen genomen. En nu opeens dat verzoek om een onderhoud een bedelpartij natuurlijk Hij zou dat jongmensch dadelijk laten voelen, dat hij daarvoor niet aan het rechte kantoor was

In gedachten zag hij weer het hooghartige, bleke gezicht met het pretentieuze zwarte borstelsnorretje, en de zeldzaam doordringende, groote, grijze oogen. Lotte's oogen Heelemaal haar manier van kijken, van gesticuleeren. Het had hem dadelijk zachter gestemd Hij hoorde weer de koele beleefdheids-phrases vragen naar zijn gezondheid, en dan plotseling als terloops zonder aanloop het verzoek voorspraak bij de firmanten van een der grootste kantoren der stad sollicitatie ontslag gevraagd uit zijn tegenwoordige betrekking en dan een naam uit de provincie, die Julius Brinkman had doen opspringen „Wat zeg je daar” had hij geroepen, „wil je beweren, dat je daar 'n betrekking hebt en dat je die hebt opgezegd? op-ge-zegd? heb jij die opgezegd of zij?” had hij er achterdochtig bijgevoegd.

„Ik zei u immers oom, dat ik mijn ontslag heb aangevraagd,” sprak Herbert bedaard.

„Maar waarom in 's hemelsnaam . . . ? Je lijkt wel niet wijs,” stoorde de oude heer op.

„Ik wil een betrekking in Amsterdam hebben, omdat ik studeeren wil,” legde Herbert uit.

„Studeeren? wat studeeren? en je bent gepromoveerd!” dit in uiterste verbazing.

„Ik wil chemie studeeren in mijn vrijen tijd,” kwam het besliste antwoord.

„Je bent net zoo mal als” begon de oude Brinkman driftig, doch slikte gauw de rest in.

Wat een ezel wat een groote stommerd . . . ! daar had je nou een jongen met een behoorlijk voorkomen met een titel zoowaar, en een baantje bij een van de eersten uit het land en dat werd maar overboord gegooid of het niets was! Het kookte in hem over zoo'n onbezonnenheid. Doch de koele onbevengene stem sprak alweer door. Hij trachtte niet zijn standpunt te verdedigen, hij constateerde slechts feiten.

De oude heer luisterde maar half. Dus dit was Lotte's jongen Die onverzettelijke wil was wel echt van haar. In stilte had de oude heer zich verwonderd over de gemakkelijke omgangsvormen van zijn neef. Eigenlijk had hij zoo'n halfslag artiest verwacht „Je bent getrouwd ook, hè?” was hij hem plotseling in de rede gevallen.

„Zeker oom en ik ben zelfs al vader,” had Herbert glimlachend geantwoord.

„Wat? al een kind ook?” had oom Julius verschrikt uitgeroepen. „Onverstandig hoogst onverstandig!” had hij gebromd.

„Als u eens in Z. komt, moet u ons eens komen opzoeken als u niets beters te doen heeft, oom,” had Herbert bij het weggaan voorgesteld. Als u in Z. komt en als u niets beters te doen heeft zoo'n kwajongen nam dus maar dadelijk als vaststaand aan, dat iemand niet uitslui-

tend om hem en zijn familie te bezoeken naar dat nest zou sporen 't was fraai je familie dichtte je altoos van die hartelijke bedoelingen toe.

Nu zat Julius Brinkman in zijn leunstoel en dacht na.

Die dekselse jongen wou hem maar niet uit de gedachten. Hoe of die vrouw wel zou zijn? Zeker een echte

... en torsten gezamenlijk negentien pakjes van verschillende afmetingen . . .

provinciaalsche mook Een stem in zijn binnenste zei hem, dat Lotte's jongen wel een bijzonder goeden smaak kon hebben maar koppig verkoos hij zich haar nueenmaal voor te stellen als een ietwat burgerlijke gezette huisvrouw.

Afreus! Hij ging er vast niet heen. En dat kind zou ook wel net als alle kinderen zijn schreeuwend en leelijk en vies brrr!

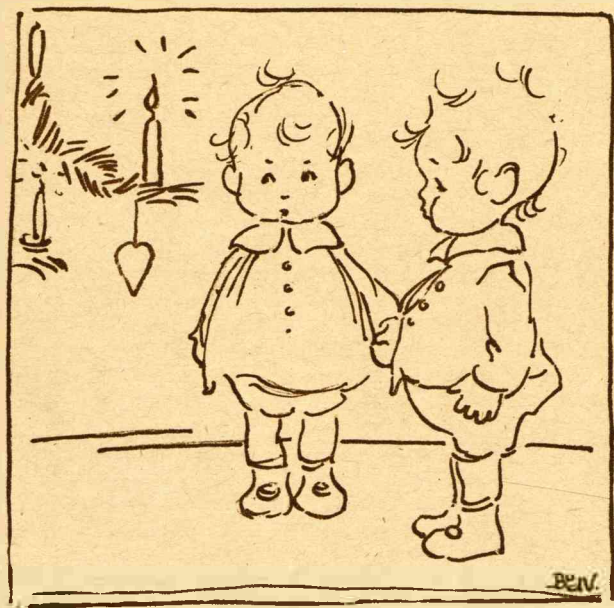
... Wat zou Lotte een schik gehad hebben als grootmama.

Dat zou nu echt iets voor haar geweest zijn om zoo'n wurm te verwennen tot het heelemaal niet meer te genieten was. Vooral nu zoo met Kerstmis Zijn blik viel op den kalender Als hij eens Maar nee, dat was te gek Hij trachtte het denkbeeld van zich af te schuiven, maar hardnekkig kwam het telkens weer boven. Was het eigenlijk wel zoo gek als hij zijn eigen familie met de kerstvacantie te logeeren vroeg? Wat zou die ouwe juffrouw Spiering het land hebben!

Heel diep in zijn hart was Julius Brinkman verzet op pretjes, vooral op van die onverwachte plotselinge gebeurlijkheden, die den heelen boel op stelten zetten. Met een grimmig lachje strekte hij zijn hand uit en belde kort en gebiedend eenmaal.

„Juffrouw,” sprak hij tot de binnentredende huishoudster, „we krijgen bezoek voor de kerstvacantie mijn neef uit Z e . . . met . . . z'n vrouw en . . . kind. Wilt u zorgen, dat alles in orde is?”

„Gunst meneer” dee het goede mensch ontsteld „wat aardig,” liet ze er schielijk plichtmatig op volgen. „Enne wat had u alzo gedacht?” polste ze hem weifelend. Heere heere wat most dat nou ineene allemaal . . . !

De tweeling, keurig uitgedost, stond hand in hand stom verbaasd te staren . . .

„Ik heb nog niets gedacht,” antwoordde hij barsch. „Denkt u maar en dan hoor ik het wel.” Een handbeweging gaf haar te kennen dat ze gaan kon.

Ziezo de kogel was door de kerk. Dit was het voorname. Die invitatie was maar bijzaak. Die menschen kwamen natuurlijk als je hen vroeg. Toch kostte de invitatie hem hoofdbreken.

„Wat een malligheid heb ik daar nou aangehaald!” bromde hij in zich zelf. „Menschen waar je zoo geen aanknoopingspunten mee had, die kon je ook niet zoo terloops vragen.” Kort en goed, hij besloot ze te telegrafeeren.

Het was teekenend voor Julius Brinkman, dat hij volstrekt geen rekening hield met een eventueele weigering. „Verwacht u beiden benevens kind 23 Dec. voor de kerstvacantie ten mijnen,” seinde hij. Na eenig aarzelen besloot hij een postwissel te zenden voor te maken onkosten.

Twee lange dagen gingen voorbij zonder dat er antwoord kwam uit Z. De heer Brinkman was lastiger en humeuriger dan ooit.

„Graag of niet graag of niet” mopperde hij. „Eigenlijk wel zoo rustig zoo,” en hij keek uit het raam of hij geen telegrambesteller zag. 's Avonds kwam het telegram. „Komen heel gaarne allemaal.”

„Allemaal allemaal” pruttelde oom Julius „wie komt er dan wel allemaal dat zou ik wel eens willen weten Dat de menschen ook nooit leeren zich behoorlijk uit te drukken.

Een man, een vrouw en dat wurm is dat nou reden om te spreken van allemaal! Het lijkt wel of ze met z'n twaalfven komen!”

Gebiedend klonk de bel.

De kleine magere juffrouw Spiering was nog niet over den drempel, of de heer Brinkman voer uit: „En wat heeft u nou gedacht, juffrouw?”

„Ikke? Gunst, niets meneer,” schrok ze.

„Nou, daar schiet ik dan wel mee op!” klonk het barsch. „U zou van allerlei bedenken hoe dat moet met die logé's enne”

„De groote logeerkamer” klonk het bedeesd uit den donkeren hoek bij de deur.

„Komt u alstublieft hier en ga dáár zitten,” sprak de oude heer ongeduldig.

„Och meneer . . . ik kan best even staan,” zei juffrouw Spiering kleintjes. Ze voelde zich nooit op haar gemak in tegenwoordigheid van haar meneer.

„Ga zitten!” klonk het gebiedend. „Ik zal morgen zelf,” sprak de heer Brinkman, „de noodige boodschappen doen, want er zal wel een en ander moeten wezen, . . . enne . . . ik zou gaarne willen, dat u dan mee ging want ik heb geen verstand van die dingen.”

„Goed meneer,” antwoordde de oude juffrouw bescheiden. Ze had in lange jaren van dienstbaarheid geleerd te zwijgen en zich niet te verbazen.

Den volgende middag toog het ongelijke tweetal er opuit. De arme juffrouw Spiering was een en al zenuwachtigheid. Zij stak zich in de beste Zondagsche spullen.

Met een oogopslag had Julius Brinkman zijn huishoudster gemonsterd. 't Viel hem waarachtig nog mee! 't Was nog niet eens zoo gek. Als de menschen niet beter wisten zouden ze nog denken De humor van het geval kittelde zijn verbeelding en een ondeugend spotlichtje twinkelde in zijn scherpe oogen.

De motregen had opgehouden en een felle noord-oostenwind blies de straten droog.

De heer Julius Brinkman deed steeds alles, wat hij zich voornam, goed en grondig. Zoo kwam het ook dat hij kocht en uitzocht met een woede en energie en een minachting voor prijzen, die juffrouw Spiering het diepste ontzag inboezemden.

Om vier uur liepen ze voor de vijfde maal door de Kalverstraat en torsten gezamenlijk negentien pakjes van verschillende afmetingen, van af het juchtleeren visite-boekje voor „die vrouw” van Herbert tot den hoepel met belletjes voor „dat wurm” toe, die oom Julius als een kostbare zelf-ontdekte vondst onder zijn arm klemde.

Het woord „kerstboom” was niet uitgesproken, maar met zeldzamen tact had juffrouw Spiering hem gewezen op al die „lieve dingetjes”, zoo echt iets voor kindertjes. Onmiddellijk had hij er een voorraad van ingeslagen alsof het voor een weeshuis was. En nu hij eenmaal die prullen had, bromde hij, nou moest er natuurlijk ook een boom bij om al die lorren aan te hangen.

Fluitend gierde de wind buiten de beslotenheid van de feestelijke winkelstraat. Een fijne sneeuwjacht joeg striemend een witte poeierlaag tegen de voorbijgangers aan. Kaarsrecht in zijn kostbaren pels schreed Julius Brinkman beladen met al zijn inkoop met veerkrachtigen tred van winkel tot winkel, terwijl juffrouw Spiering met haar verkleumde vingers in de strakke glacé's heldhaftig poogde al de pakken meester te blijven.

Nog nimmer had Julius Brinkman zoo'n plezier gehad van zijn geld als dien middag. Hij bracht een prettig half uur door met weifelen tusschen een bureau-lampje en een zeer bijzondere presse-papier voor Herbert. Eindelijk nam hij ze beide maar want het zou zonde zijn als een ander er mee wegliep, verklaarde hij. Voor „die vrouw” had hij een uitgezochte verzameling luxe-dingen ingeslagen. „Om haar smaak

bij te brengen" bromde hij. Hij verkneukelde zich bij het idee, dat ze geen raad zou weten met het geslepen kristallen toilet-stel. Hij zou goed op haar gezicht letten!

Fijne zakdoekjes . . . speldenkussens . . . houten geluksvogels en -poppen . . . hij kocht alles bij drie en vier stuks tegelijk omdat hij geen keus kon doen. Het gezelschap van het bescheiden stille Spierinkje bleek van onschatbare waarde toen ze tot de inkoop voor „het wurm" genaderd waren. Oom Julius wilde al wat piepte, draaide, tolde en muziek maakte wel opkopen, leek het.

Niets nuttigs als je blijft! was zijn parool. Dit moest nu eens iets extra's zijn. En bij de mooie dure jurken-met-strikken die juffrouw Spiering haast eerbiedig uitzocht, voegde oom Julius een zilveren pap-stel, een muziekdoo, een clown met mechaniek, een blokken-doo, een trompet, een bal en een pluchen beer. Nog juist bijtijds verhinderde juffrouw Spiering hem om de verzameling te completeren met een menagerie, een groote negerpop en een hobbelpaard.

„Och . . . och . . .” zuchtte het goede menschje uit den diepsten grond van haar hart toen ze thuiskwam, „onze meneer is toch een bovenste beste!”

Het waren kostelijke dagen van voorbereiding voor Julius Brinkman. Het heele huis geurde naar frisch dennengroen.

De 22ste December vond hem boven op een hooge blauwe werktrap in den salon met zijn keurige scheiding in de war en zijn jas vol pluizerige watten en glinsterend strooisel. In de eene hand hield hij een prachtig geschilderde peer van geblazen glas en in de andere een stralende ster, die glinsterend trilde op een ijzerdraadje. Juffrouw Spiering op een trapje van vier treden staand, hing het meest fantastische suikergoed aan de lagere takken.

Oom Julius rekte zich uit zoover hij kon, maar de ster van Bethlehem kon hij niet in den top krijgen.

't Was de 23ste December. Van 's morgens vroeg had Julius Brinkman op de klok gekken. Door al de prettige beslommeringen der laatste dagen had hij geen oogenblik tijd gehad om te denken aan hen voor wie hij dit alles deed. Oom Julius keek haaldelijk op de klok. Na het telegram had hij niets meer gehoord en wist dus niet met welken trein zijn gasten zouden komen. „Natuurlijk zulke leeghoofden denken nergens aan,” pruttelde hij en wreef zijn knieën die pijnlijk waren geworden van de ongewone vermoeienissen der laatste dagen . . . „'t Is wat moois om niet eens te schrijven hoe laat die trein aankomt.” Al pruttelende viel hij in slaap.

Hij hoorde de taxi niet die ronkend stilhield, noch den nagalm van de bel, noch de trap, die waarschuwend kraakte onder zooveel ongewoon geloop van rappe voeten. Toen hij

Albert Cuyp — Portret van een jongeling met buks.

Albert Cuyp was een bekend Nederlandsch schilder, die van 1620 tot 1691 leefde. Bij voorkeur schilderde hij landschappen of dieren. Zijn vader was een beroemd portretschilder en zoo is de jonge Cuyp er wellicht toe gekomen zijn krachten ook eens op dit gebied te probeeren. De enkele portretten die wij van hem bezitten laten duidelijk zien dat wanneer hij zich in deze richting verder ontwikkeld had, hij er zeker een groot meester in geworden zou zijn. Het hierboven afgebeelde schilderij bevindt zich in het Rijksmuseum te Amsterdam.

zijn verwarde oogen opsloeg, meende hij nog te dromen. Daar midden in de kamer stond een tener figuurtje in bont gehuld. De goudblonde haren, die uit het kleine hoedje ontsnapten, omlijstten een zeldzaam zuiver ovaal gezichtje, waarvan de groote violette oogen vragend naar hem zagen.

In haar armen hield het jonge moedertje een bijzonder dikke welgedane baby, die als twee druppels water op haar geleek. In de deuropening werd Julius Brinkman zijn neef Herbert gewaar in een ruige jas, waar de gesmolten sneeuw op glinsterde . . . en . . . wat was dat? . . . Hij droeg ook een kind . . . dat was hetzelfde kind . . . Driftig wreef hij zich de oogen uit. „Ben jullie . . . daar . . . al?” stamelde hij.

Het werd een gezoen, gelach en gepraat, handen werden geschud . . . De kamer was ineens vol met rumoerig be- weeg van pratende, vrolijke menschen. De heer Julius Brinkman hoorde zich zelf vragen en antwoorden. Met toenemende verbazing keek hij naar het gracieuze figuurtje en de mooie tweeling. „Die dekselsche jongen . . .” mompelde hij in zichzelf. Hij had altijd een zwak voor knappe vrouwen gehad, en dit kleine vrouwtje met haar beeldige gezichtje leek hem te mooi om waar te zijn . . . Dus dit was het nichtje uit de provincie.

Het werden lichtende gouden dagen, vol van een innige goede feestelijke blijheid, zooals hij nimmer meer gedacht had te zullen beleven. Onge- merkt nam Lizzy de leiding van alles in haar kleine handjes.

Oom Julius liet haar be- gaan en genoot van haar zon- nig enthousiasme, gewillig ging hij mee de stad in presentjes koopen voor het personeel. Gewillig liet oom Julius zich meetroonen; met aandacht en ernst bekeek hij zwart zijden schortjes voor juffrouw Spie- ring en garen handschoenen voor Mina, en met diepe over- tuiging gaf hij zijn voorkeur te kennen voor effen dien- japonnen boven gebloemde dito's.

Het was alles heel onwerke- lijk en heel heerlijk.

Kerstavond was het glans- punt van het geheel. Het was

alsof Oom Julius zijn heele leven lang niets anders gedaan had dan Kerstavonden arran- geeren. Stil, plechtig, met zacht kaarsen- geknetter brandde de reusachtige boom. Aan den vleugel zat Lizzy, mooier dan ooit in het flikkerend kaarslicht en sloeg de eerste accoorden aan van het Kerstlied. Het per- soneel, door haar bij de deur opgesteld, zong devoot mee, terwijl Herbert's sonore stem de frissche sopraan van zijn vrouw onder- steunde.

De tweeling, keurig uitgedost, stond hand in hand stom verbaasd te staren naar zoo- veel pracht en vergat te schreeuwen, om dat alle groote menschen zoo'n leven maakten.

Oom Julius zat in zijn geliefden leunstoel en zag toe met een raadselachtige uitdrukking op zijn gelaat.

Iets van de waarachtige Kerststemming van Vrede-op-Aarde drong zijn oud verhard gemoed binnen en allen spot ten spijt, voelde hij zich jubelend gelukkig, al zou hij liever gestorven zijn dan dit volmondig er- kend te hebben.

Om de stormachtige bedankjes te ontgaan nam hij op iedere knie een der tweelingen en verschanste zich achter hun dikke ruggen.

„Ik wist niet, dat die oom van jou zoo aardig was,” zei later op den avond op de logeerkamer Lizzy tegen Herbert. „Maar ik geloof,” voegde zij er peinzend bij, „dat jullie allemaal niet met hem kunt omgaan.”

Den laatste dag stelde Oom Julius hun voor om voorgoed hun intrek in zijn huis te nemen. „Van mij zal je niet veel last heb- ben . . . en je bent hier goed geborgen,” zeide hij betekenend. Het afscheid was spontaan hartelijk.

Na veertien dagen kwam de brief met het besluit; niemand heeft ooit geweten wat die veertien dagen voor den ouden man waren. Herbert schreef mede uit naam van zijn vrouw onder herhaalde dankbetuigingen zoo voorzichtig en kiesch mogelijk, dat zij na rijp beraad meenden, Oom's voorstel niet te moeten aannemen.

Het was een harde slag voor Julius Brink- man, die na een poosje weer even sarcastisch, even origineel en even onuitstaanbaar was als te voren. . . .

Toen het wederom Kerstmis zou worden was Julius Brinkman niet meer onder de levenden. Een aanval van griep had vrij plotseling een einde aan zijn leven gemaakt. In een apart bijvoegsel van zijn testament had hij het heele huis met de inrichting aan Herbert's vrouw vermaakt, op voorwaarde dat zij het zou bewonen. Na Nieuwjaar trokken zij er in.

G. Dou. — De Moor.

Het schilderij dat wij hierboven afbeelden, is van den beroemden Nederlandschen genre- en portretschilder Gerard Dou, die in Leiden in 1613 werd geboren en in 1675 aldaar werd begraven. „De Moor”, een zeer karakteristiek stuk van den meester, bevindt zich in het Provinciamuseum te Hannover (Duitschland).

J. Gossaert. — Portret van een Bourgondischen Prins.

Jan Gossaert, genoemd Jan van Mabuse, werd omstreeks 1470 te Mabeuge geboren en over- leed te Middelburg niet lang na juni 1533. Hij was een leerling van den beroemden kunste- naar Quinten Massys. Het hierboven afgebeelde portret is in alle opzichten een meesterwerk. Technisch is het onovertroffen (men zie de details maar eens), terwijl ook de uitdrukking van het gelaat psychologisch buitengewoon geslaagd is.

HET MEISJE DAT DE LIEFDE BUITENSLOOT

door OLIVER SANDYS

vertaald door DICKY WAFELBAKKER

4)

„Heb je daar een mooi boek?”
„Het heet „Diavaleen,” antwoordde Tilly, „en het is geschreven door Wilfred Trench.”

„Oh, daarover hoor je iedereen praten. Is het zoo iets wonderbaarlijks?”

„Als je er eenmaal aan begonnen bent, kun je er niet mee ophouden,” zei Tilly. „In vele opzichten is het heel realistisch. Ik zou graag den schrijver, Wilfred Trench willen ontmoeten en hem mijn opinie over „Diavaleen” geven. Zij is duivelsch, en de man, die het geschreven heeft, moet ook van die richting zijn. Hij kent de vrouwen te goed, en het is eigenaardig, doch het lijkt mij, alsof hij in haar ziel kan lezen. Hij spreekt allesbehalve vriendelijk over het vrouwelijk geslacht en al zijn werken zijn in denzelfden geest. Ik heb er twee of drie van hem gelezen, en zijn heldinnen doen altijd schandelijke dingen, breken de harten van mannen en komen er zelf schotvrij af. Hoewel „Diavaleen” me razend maakt, moet ik het toch uitlezen. . . . Nee, vanavond doe ik het ook niet, en praat liever wat met je. Wat zit je haer lang te borstelen. Ben je nog niet klaar?”

„Ja, als ik mijn gebed heb gezegd.”

Bij deze woorden knielde ze neer bij het voeteinde van het bed, en Tilly sloeg haar met een ongewoon-teedere uitdrukking in haar oogen gade.

„Doe je dat elken avond?” vroeg ze, toen Ivy in bed stapte.

„Ja, en elken morgen,” antwoordde Ivy. „Dat ben ik van jongs afaan gewend geweest. Maar bid jij niet?”

„Nee, niemand heeft het me ooit geleerd,” zei Tilly kortaf. „Wat zeg je allemaal, terwijl je dit doet?”

„Wat ik ken is alleen een versje, waarin ik God vraag allen thuis te zegenen, en in het bijzonder Bertie. Ook voeg ik er nog aan toe, de wenschen, die ik mocht hebben, want je kunt Hem alles opbiechten.”

„Zoo, kan dat?” vroeg Tilly, terwijl ze het licht uitblies. „Ik heb er echter nooit diep over nagedacht, want God lijkt zoo ontzettend ver weg.”

„Dat is toch niet zoo,” zei Ivy vol vertrouwen. „Hij is dichterbij, dan je wel denkt, en het is een groote troost te kunnen bidden. Je kunt je niet voorstellen, hoe het je soms kan helpen. Dikwijls wanneer ik ga slapen, heb ik het gevoel, alsof er liefhebbende armen om me heen zijn. Bertie denkt er precies zoo over als ik.”

„Dat komt, omdat jij zulk een goed, klein meisje bent,” zei Tilly op eenigszins gesmoorden toon. Ze kroop dichterbij tegen den muur aan en vroeg toen: „Heb je genoeg ruimte? We zullen vannacht droomen, dat we sardientjes in een blikje zijn geworden.”

„Ik lig heel goed, en ik ben erg moe,” zei Ivy met een zucht van geluk.

„Nu, ga dan maar slapen.”

„Dat doe ik al bijna. Dank je nog wel, dat je zoo lief voor me bent geweest.”

Tilly zocht't kleine, ruwe handje en drukte dat stevig. „Ik ben heelemaal niet vriendelijk,” zei ze. „Het is niets geen verdienste om een hard bed met iemand te deelen. Goedennacht, Ivy.”

„Goedennacht, beste Tilly,” mompelde Ivy, waarop ze in slaap viel.

Vergetelheid kwam echter niet zoo spoedig tot Tilly, daar haar hersens nog te veel werkten en het duurde geruimen tijd, voordat zij deze tot rust kon dwingen.

Door een kier van het gordijn viel het licht van een straatlantaarn op Ivy's gezichtje, en Tilly zag duidelijk, dat er een glimlach om haar lippen speelde. Misschien droomde ze van de liefde waarover zij dien middag gesproken had, of dat haar kreupele broertje weer heelemaal gezond was.

„Lief klein ding,” mompelde Tilly bij zichzelf. Toen werd plotseling het licht in de straat uitgedraaid, waardoor de kleine kamer in diepe duisternis was gehuld. Nog langen tijd lag Tilly met wijd-open oogen voor zich uit te staren.

London.

„Oh, heb je het heerlijke nieuws al gehoord? Het is gewoonweg verrukkelijk! Ik ben zoo blij en opgewonden, hoewel het me erg voor de andere meisjes

spijt. Ze hebben het er allemaal over in de kleedkamers. G. B. Barr was gisterenavond in het theater. Hij heeft de operette „Schattekind” gekocht, en zal die zoo gauw mogelijk in een van zijn eigen theaters doen opvoeren, met nieuwe enscèneering en andere toiletten. Hij houdt eenige van de hoofdrollen aan en ook een gedeelte van het koor. Mijnheer Faulkner heeft er heel veel opgezegd, en de rest gehouden waartoe jij en ik gelukkig behooren. Als je niet onmiddellijk na de repetitie verdwenen was, had je er alles van geweten. Je hadt best even op me kunnen wachten.”

Tilly keek op van een japon, die zij aan het veranderen was.

„Wat ben jij handig,” merkte Ivy op, „maar ik denk niet, dat je erg veel tijd in het vervolg meer zult over hebben, want er moet druk gerepeteerd worden. We krijgen ook meer salaris. . . . drie pond, zes shilling per week.”

Ivy danste van opwinding, doch Tilly bleef kalm en bedaard. Ze maakte zich nooit druk over gebeurtenissen in het theater, daar haar ambitie steeds elders lag. Ze trok een leelijk gezicht.

„Ik ben er niet zoo erg blij om, kindje, want je moet niet vergeten, dat het leven in Londen oneindig

En zestienjarige romanschrijfster.

Mollie Panter Downes, een zestienjarig Engelsch meisje, heeft een roman geschreven, waarvan in haar vaderland in enkele maanden tijds reeds zes drukken verschenen. In ons land verscheen er een vertaling van onder den titel: „Liefdes Tweestrijd” bij J. Philip Kruseman in Den Haag.

veel duurder is, ten eerste omdat de pensioenprijzen daar hooger zijn, en ten tweede omdat we natuurlijk veel beter gekleed moeten zijn, daar wij in een van de West-End theaters optreden.”

„O, ja, maar is het niet heerlijk? Stel je voor: in Londen te zijn. Maak je je nooit over iets verheugd, Tilly?”

„Zelden,” antwoordde Tilly. „Je bent nog een nieuwelings, en daarenboven houdt je van dit soort leven. Je bent nog op en top een kind, en je hebt daarom de groote schaduwzijde nog niet gezien. Het eenige, wat mij in extase zou kunnen brengen, is, wanneer ik te hooren kreeg, dat ik plotseling in het bezit van een groote erfenis was gekomen en daardoor van het tooneel af kon gaan. Ik heb er meer dan genoeg van.”

„Maar waarom? Jij zult heusch het noodige kunnen bereiken! Verlang je dan niet naar succes in het leven?”

„O, nee, dat kan me niets schelen. Maar vertel me eens: hoeveel geld moet je oversparen om Bertie te kunnen helpen?”

„Ongeveer honderd pond.”

„Wat grappig, dat is hetzelfde bedrag, dat ik bezig ben opzij te leggen. Op het oogenblik heb ik twintig pond bij elkaar, waarvan ik het grootste gedeelte verleden jaar heb kunnen overhouden, toen ik in de pantomime optrad, waarmee ik vijf pond in de week verdiende. Ik wilde graag, dat je dit van mij aannam, om het bij het geld voor Bertie te doen.”

„O, Tilly, wat is dat lief van je, maar ik denk er niet over. Ik zou je spaarduitjes niet willen hebben, daar je het allemaal zelf moet verdienen. Misschiengenomen ze me te avond of morgen een kleine rol, waarmee ik meer geld zal verdienen. Mijnheer Faulkner heeft gezegd, dat ik aardig dans, en als ik extra lessen neem, kan ik het wat verder brengen.”

„Ben je van plan, als we in Londen zijn, ook bij me te blijven wonen?” vroeg Tilly.

„Ik wilde je juist vragen, of je het goed vindt. . . .”

„Ik vind het heel prettig, als je het doen wilt, want eigenaardig genoeg, ik weet zeker, dat ik je missen zou, en bovendien, als we samen wonen, kan ik een beetje het oog op je houden, daar in Londen het leven nog veel moeilijker is. Je moet in hoofdzaak voor de mannen oppassen, want de categorie, die je daar ontmoet, heb je nog nooit gezien, terwijl zij misschien zelden zulk een onschuldig schepseltje als jij bent zijn tegengekomen. De meeste koormeisjes, zooals ik bijvoorbeeld, hebben voldoende ondervinding. Maar zie eens: als ik dezen hoed nu achterste voren opzet, hem overtrek met een stuk tule van mijn onderjurk, en die zwarte veer over den linker-rand hang, dan zal iedereen naar mij kijken en geen mensch zal vermoeden, dat dit dezelfde dop is, dien ik al twee en een half jaar lang heb gedragen.”

„Geen sterveling, maar het komt alleen door de manier, waarop jij hem opzet, en omdat alles je staat,” voegde Ivy er bewonderend aan toe. Tilly scheen het prettig te vinden over zichzelf de onbevooroordeelde opinie van anderen te hooren.

„Hoe zie ik er dan uit?” vroeg ze lachend.

„Je maakt den indruk, alsof je de kostbaarste kleeren draagt.”

Tilly was tevreden, en glimlachte opgewekt tegen haar spiegelbeeld.

„Dat is goed, zoo wil ik er ook uitzien, want dat is heelemaal mijn bedoeling,” zei ze en vervolgde toen: „Dat is ook een van de geheimen om succes te hebben. Je moet je goed kunnen kleeden, den schijn weten te bewaren, en dan zal het lot je gunstig gezind zijn. Nu ga ik uit om te zien, welk effect ik te weeg breng. Ga je mee? Dat is uitstekend.”

Berkeley Restaurant

Er was een extra repetitie uitgeschreven voor de noodige veranderingen van de operette „Schattekind”, welker eerste opvoering dien vorigen avond in het Hall-Mark Theatre een buitengewoon succes bij het publiek had gehad.

Zeventien meisjes waren zich aan het kleeden, en ze waren zoo vol van hun conquêtes van den vorigen avond, dat het veel op het gezoem van een bijenkorf geleek. Tilly was de eenige in de kleedkamer, die zich kalm en rustig hield. Zij raakte niet zoo gauw opgewonden en volgens haar was er ook totaal niets om over in extase te zijn. Ivy scheen even verrukt als haar collega's, want haar blauwe oogen schitterden, en haar mond stond geen oogenblik stil.

„Tilly, heb je er iets op tegen, als ik vandaag niet mee naar huis ga om koffie te drinken?” vroeg ze eenigszins aarzelend, op de manier van een kind, dat om iets vraagt en bang is, een weigering te hooren. „Twee van de meisjes willen hebben, dat ik met ze mee ga lunchen, en ik zou dat erg prettig vinden.”

Tilly keek haar aan en antwoordde:

„Goede hemel, dat hoef je mij toch niet te vragen. Wat mij aangaat, kun je zooveel gratis lunchen gebruiken, als je maar verdragen kunt.”

„Ik ben in elk geval voor de thee thuis. Ze wachten nu op me, en we gaan naar een restaurant dat Romana heet. Ik zal je er later wel alles van vertellen.”

Ze ging weg, terwijl Tilly haar nakeek. Ze kon zich niet herinneren ooit in haar leven zooveel van een ander meisje te hebben gehouden. Daar ze niet goed wist, wat ze zelf moest beginnen, en zij geen afspraak voor een lunch had, treuzelde ze nog wat in de kleedkamer en was een van de laatsten, die vertrok.

Toen ze over het Strand liep, op weg naar huis, kwam zij een keurig gekleeden heer tegen, in wien ze een ouden vriend herkende.

„Hallo,” riep hij uit. „Wel heb ik ooit van mijn leven, ben jij het werkelijk, Tilly? Wat voer jij in Londen uit?”

Tilly glimlachte beminlijk. „Zij mocht dezen „bon viveur” Lord Hugo Powlett wel, met wien zij sinds jaren een oppervlakkige vriendschap had onderhouden.

Hij was een van die mannen, die gaarne met een mooi jong meisje uitgaan, op en top een aristocraat, en behoorde tot die intellectuele kringen, waartoe Tilly zich zoo onweerstaanbaar voelde aangetrokken.

„Ik speel in „Schattekind” in Hall-Mark,” vertelde ze hem. „Gisterenavond is de première geweest.”

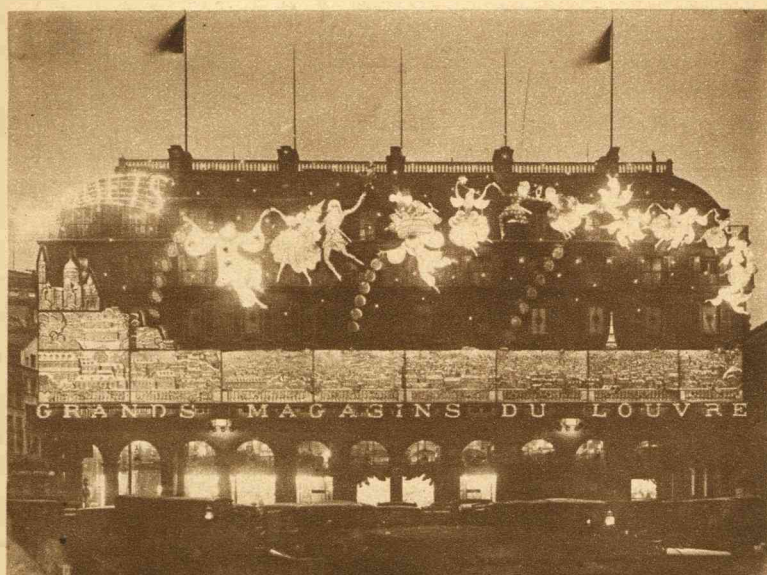
„Zoo, zoo, ik dacht, dat je op tournee was. Hebben ze je een rol gegeven?”

Ze schudde ontkennend met het hoofd.

„Ik sta in de eerste rij van de „Beauty Chorus”. Zoo ben ik begonnen en zoo zal het altijd wel blijven ook. Ik word nooit een ster op het tooneel, en ik zal maar al te blij zijn, als ik er voor goed afscheid van kan nemen.”

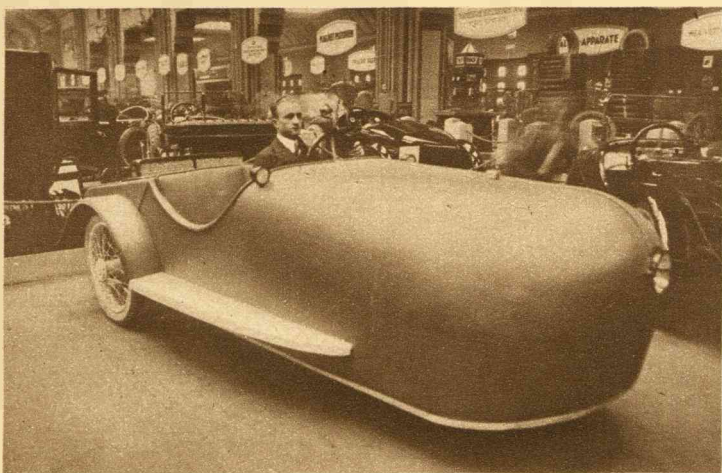
(Wordt vervolgd).

Van Heinde en Verre

La ville lumière.

Hoe in Parijs thans de étalages en voorgevels der groote magazijnen verlicht zijn in verband met het Kerstfeest en den Nieuwjaarsdag. (Zooals onze lezers weten, is het in Frankrijk gewoonte elkander ook op den eersten dag van het nieuwe jaar cadeautjes (étrennes) te geven).

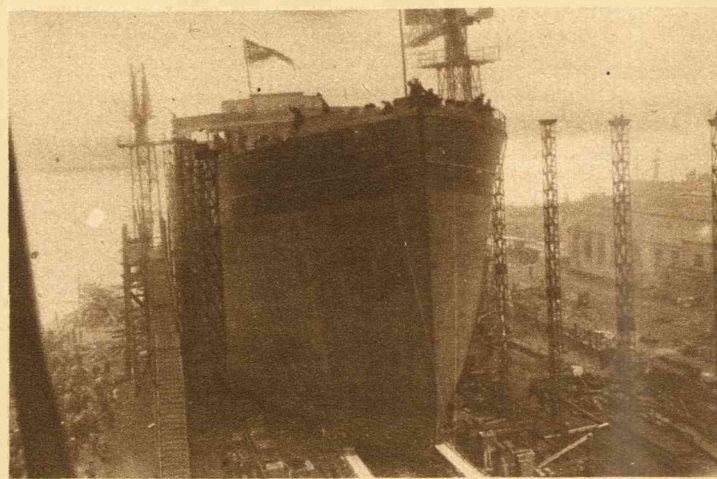
Van de automobieltentoonstelling te Berlijn.

Een nieuw type wagen van de Morgan A. G. — De carrosserie is van binnen en van buiten met groen leer bekleed.

Hubert Cuypers,

de bekende directeur van de Schola Cantorum is benoemd tot directeur van „Die Haghe-Sangers“.

Een Walvischvaarder.

Vrijdag 11. liep op de N.V. Scheepswerf „Dordrecht“ de „Peder Bogen“, een walvischvaarder van 13000 ton, van stapel.

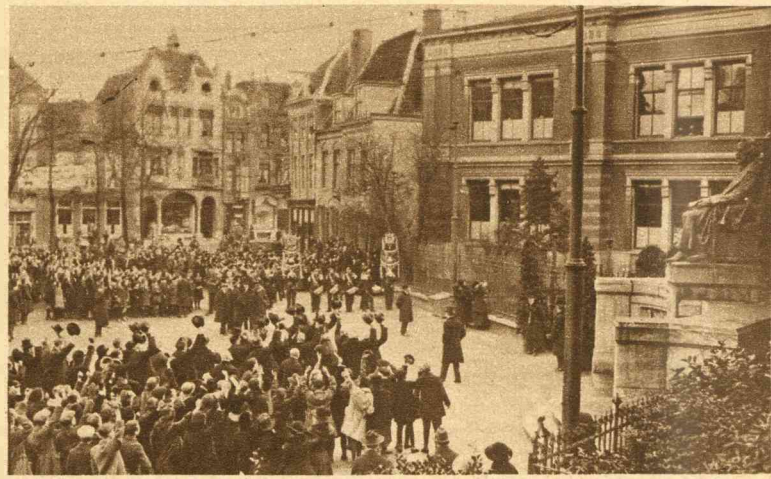

Het 450-jarig bestaan van het Utrechtsch Stedelijk Gymnasium.

Een tafereel uit den griekschen koordans „Emmeleia“ die door dames-leerlingen werd opgevoerd.

ONS VOLGEND NUMMER

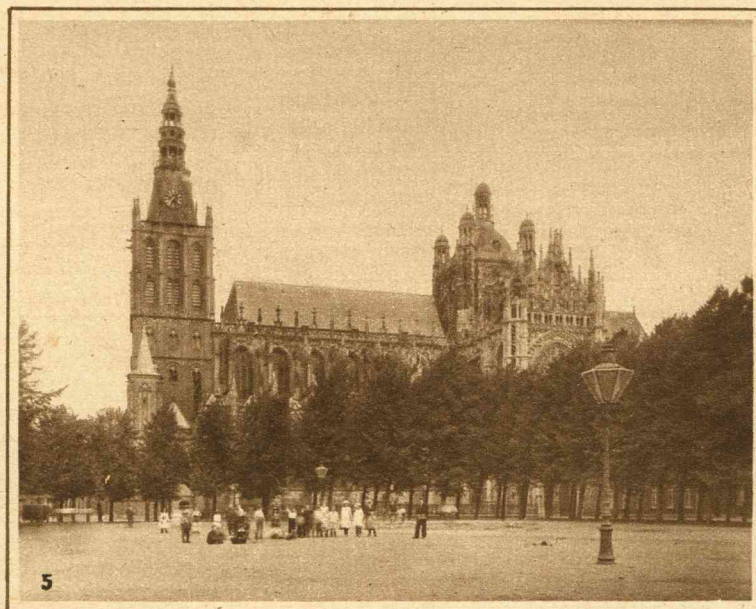
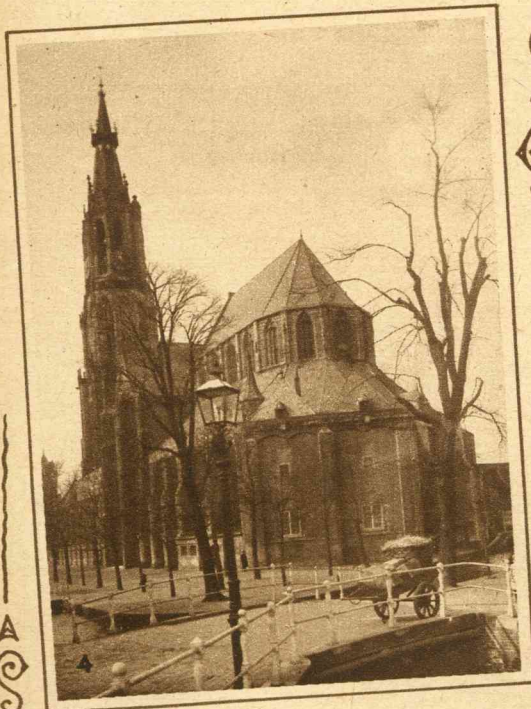
Daar gedurende de beide Kerstdagen en den Nieuwjaarsdag de arbeid in onze bedrijven vanzelfsprekend stilligt, zal ons volgend nummer in verband met de groote oplage van „Panorama“ eerst den 2en Januari kunnen verschijnen.

Het 450-jarig bestaan van het Utrechtsch Stedelijk Gymnasium.

Het hijschen der nieuwe vlag wordt door autoriteiten, leeraren en leerlingen met gejuich begroet.

ONZE NIEUWE PRIJSVRAAG

Hierboven reproduceeren wij het tweede drietal bekende Kerken. Het zal onzen abonné's niet moeilijk vallen ons ook van deze op te geven in welke steden zij te vinden zijn. Wij verzoeken echter de antwoorden niet in te zenden voordat de laatste (twaalfde) kerk geplaatst is. Als prijzen hebben wij beschikbaar gesteld een prijs van f 25.—; een van f 15.—; twee van f 5.— en vier van f 2.50. Bovendien nog vijf reproducties van de kleurenbijlagen „Het Stadhuis te Middelburg“ en „Kerstnacht“ (zie ons Kerstnummer), opgeplakt op houtcarton, gevernist en geëncadreerd in fraaie lijst, en nog een aantal troostprijzen bestaande uit keurige gravures.

ONZE DAMES-RUBRIEK

DOOR AMY VORSTMAN - TEN HAVE

Geluk

Heil

Voorspoed

Gezondheid

Zegen

Welzijn

Tob nooit.

Tob nooit! Deze waarschuwing kunt ge koopen als tekst in kleurige letters, keurig op karton geplakt. Dit feit spreekt boekdeelen voor den geest van den tijd.

Waarom tobben wij? Ja — zult ge zeggen, dat kan ik niet helpen, dat doe ik niet expres, dat zijn de omstandigheden, de zenuwen... Ik tob omdat ik niet anders kan...

Wie zoo spreekt is er voor zichzelf wel heel vast van overtuigd, dat niemand het zoo zwaar heeft als juist hij. Loopt mij nu niet altijd alles tegen? zal zoo iemand in zelfbeklag uitroepen.

Zijn de menschen niet hard en onheusch tegen mij, heb ik ooit een goede kans? En als je niet dadelijk antwoordt, roept je sombere vriend: Zie je nu wel, dat je me gelijk geeft?

En gesterkt in zijn zelfbeklag tobt hij lustig voort en verspreidt onbewust een sfeer van ontmoediging en mislukking om zich heen. Tob nooit!

Tobben is gebrek aan energie. Het is veel erger dan gebrek aan energie, want het is toegeven aan een loome mismoedigheid die sloepend op uw karakter inwerkt.

Een toberig mensch is als een kleedingstuk dat langzaam maar zeker door de mot opgegeten wordt.

Het ontzenuwende getob vreet in op uw karakter en in uw gestel; zonder dat ge het merkt, ondermijnt het uw gansche wezen. De uitvinder van een patent geneesmiddel dat ons voor goed van het noodeloze en nutteloze getob zou afhellen, zou in korten tijd wereldberoemd worden. Tobben tast de zenuwen aan en de zenuwen zijn de drijfveeren, die geheel het ingewikkelde samenstel van ons organisme laten functioneeren. Met tobben doen we ons zelf dus tevens een lichamelijk nadeel, dat, hoewel dikwijls schijnbaar onbemerkt, toch op den duur niet kan uitblijven.

Het is begrijpelijk dat in den huidige tijd vele zwakke zielen niet opgewassen zijn tegen de moeilijkheden en zorgen die hen van alle kanten dreigend omringen. Zeker! ze vechten tegen hunne moeilijkheden, maar met het vooropgestelde idee „dat het toch niets geeft.” En daarom bereiken ze niets en smelten weg in hun vruchteloos getob, als suiker in de rijstebrij!

Als we toberig zijn aangelegd is er maar één die ons helpen kan, — en dat zijn we zelf!

Onze energie — onze kracht, heel ons willen en denken moet er op gericht zijn den verraderlijken vijand, die ons ongemerkt besluit en bezit van ons neemt, te weren.

Tob nooit!

Ge behoeft niet te tobben, gij helpt er noch uzelf noch een ander mee. Breek niet moedwillig af, wat u jaren van inspanning zal kosten om weder op te bouwen. Houdt uw geest lenig en richt uwen innerlijken blik naar de mogelijkheden, die u vooruit zullen helpen. Verwacht niet te spoedig resultaten, doch wees ervan overtuigd dat reeds dit streven den zegenrijken stempel op geheel uw wezen zal drukken.

Tob nooit!

Ouders moeten nooit verwachten, dat hun eigen idealen ook die der kinderen worden.

Ellen Key.

Jurkje van amandelgroene wolstof met zwart sourache bewerkt.

Gekleed jurkje van witte wolcrepe met korenblauw gaas gearneerd. Kwast van korenblauwe zijde.

Tomaten.

Tomaten kunnen dienen als bewijs voor de stelling, dat vruchten vaak van groot belang voor de voeding kunnen zijn, zonder zelve direct een groote voedingswaarde te vertegenwoordigen.

Voedende bestanddeelen bezit de tomaat in geringe mate. De gegevens in de literatuur loopen echter daaromtrent nog al uiteen.

Het suikergehalte is nimmer hooger dan 5% en het eiwitgehalte nooit meer dan 1½%. De voedingswaarde is hier echter niet in calorieën uit te drukken, omdat ze op geheel andere eigenschappen berust.

Het sap der tomaten is zeer rijk aan vitaminen en wij weten dat de beteekenis van deze teere stoffen, die der bestanddeelen, welke volgens ouderwetsche methode direct in calorieën worden gemeten, vele en vele malen overtreft.

Bovendien bezit de tomaat in hooge mate de waardevolle eigenschap om den eetlust op te wekken.

De groote beteekenis, die deze omstandigheid heeft op het verteringsproces, dat op zijn beurt weer de voedingswaarde bepaalt, is vroeger maar al te vaak verkleind of ontkend.

Voedings- of genotmiddelen, die dit kunnen bevorderen of bewerkstelligen, zullen in hooge mate bijdragen tot een goede assimilatie der spijsen.

Vruchtentaart.

Het snijden van den taartvorm uit het deeg met behulp van een plat bord.

De rest van het deeg wordt voor de randen van de taart en de kleinere taartjes gebruikt. De randen worden met water opgeplakt en door inkervingen versierd.

Het vullen van de taart met vruchten, die op een zeef terdege uitgelekt zijn.

Het vullen der kleine gebakjes.

Dit nu is, zooals gezegd, een op den voorgrond tredende eigenschap der tomaten.

Ze zal dus haar voortreffelijke eigenschappen voornamelijk kunnen ontvouwen, in combinatie met andere spijsen. De voedingswaarde van een mooi opgemaakte schotel van eieren, sla en tomaten, is niet de som der calorische waarden van zóoveel eieren en zooveel sla en zóoveel tomaten, maar overtreft deze verre, door medewerking van allerlei eigenschappen, die het individu meer geschikt maken, om deze combinatie van spijsen te verwerken.

Tomaten oefenen ook een zeer gunstigen invloed op de spijsvertering uit, door de aanwezigheid der vele harige zaadjes. Deze veroorzaken een lichte darmprickeling waardoor constipatie meermalen vermeden wordt.

De vrucht is dus veel meer dan een specerij; behalve een belangrijk voedingsmiddel, is ze een aromaticum en smaak-corrigen van het grootste belang.

Oorspronkelijk stamt de plant uit Peru, de vrucht is een zware kegelronde bes. Bij de wilde soorten is deze besvrucht twee-hokkig, echter de cultuur heeft haar tot een driehokkige vrucht gemaakt.

Velen verkeeren in de meening, dat de tomaat een scharlakenroode schil bezit; dit is echter onjuist, de schil is geel van kleur. Men kan dit direct controleren door een tomaat in kokend water te dompelen (een uitstekende methode om de schil te verwijderen), de schil is dan oranje gekleurd en het vruchtvleesch purper.

Het gebruik van gesneden tomaten, om verschillende schotels te aromatiseren en te versieren, is in den laatsten tijd zeer toegenomen.

Het fraaie scharlakenrood geeft een eigen bekoring en het aroma draagt zeer bij tot de aantrekkelijkheid van de spijscombinatie.

Tegenwoordig legt men ook allerlei soort visch in met tomatensaus. Deze hoofdzakelijk Noorsche vischconserven hebben zich in korten tijd zeer populair weten te maken. Italianen gebruiken bij het bereiden van tafelsaus steeds tomaten. Zij zoowel als de Engelschen zijn meesters in de kunst van het bereiden van tafelsaus.

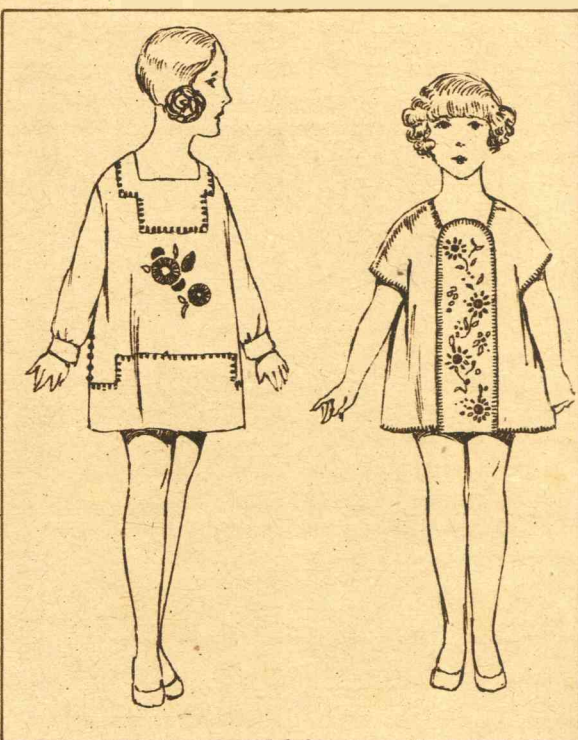
In Amerika en Engeland gebruikt men vaak tomatensaus of puree met champignons, de zoogenaamde Tomata-Ketchup, een pasta, waaraan vaak nog azijn en allerlei kruiden worden toegevoegd.

Het meest wordt de tomaat genoten als puree. Men gebruikt daartoe de gepelde vruchten, de pulpa wordt door een zeef gewreven, omdat in de puree haast geen deeltjes van de schil en weinig haren mogen voorkomen.

Tomatenpuree wordt wel eens vervalscht met wortelschraapsel (te herkennen aan wortel-elementen, kurkweefsel, zeer groote vaatbundels) en met puree van den pompoen (bleek van kleur, weefsel met huidmondjes en melksapvaten).

Het tomaten-kweken geschiedt behalve in de landen van oorsprong, ook in koudere streken in broeikassen.

Over het algemeen kan men zeggen, dat met tomatenpuree weinig geknoeid wordt. Alleen in jaren, dat de tomatenoogst slecht is, komt het voor dat surrogaten onder het vruchtenmoes gemengd worden. Het constateeren der bestanddeelen van vreemde vruchten is vaak lastig.

Gekleed jurkje van parelgrijs laken met oudrose kunstwol borduursel.

Jurkje van rose viyella met festonsteken en geborduurde voorbaan van witte ocrenzijde.

DE ROODE BURCHT

Roman van ANNY WOTHE

Geautoriseerde vertaling uit het Duitsch.

14)

De jonge lieden vermoedden niets van de zorgelijke gedachten van den ouden graaf. Hun lach klonk helder en de roode rozen die Donna Isabella overmoedig achter haar kleine ooren in het weelderige, ravenzwarte haar had gestoken, lichtten als roode vlammen.

Overmoedig zette Isabella haar grooten, witten zomerhoed op, en graaf Clemens hielp haar ridderlijk. Toen verbleekte zij plotseling, en haar fluweel-zwarte oogen zochten angstig haar vader. Die was, naar het scheen, eveneens merkbaar verbaasd, uit zijn stoel opgestaan, en Don José y Tamagno eenige schreden tegemoet gegaan, die zooveen, zijn oogen vast op Isabella gericht, de hall binnenkwam.

„Mijn beste Don José,” zei de Conde, Don José hartelijk de hand toestekend, „wat ben ik blij u te zien. Wij zijn juist van plan, een uitstapje naar het Albaycin te maken, dat ik sinds mijn kinderjaren nauwelijks meer betreden heb. Mag ik u aan het gezelschap voorstellen?”

Snel en een weinig opgewonden noemde hij de namen der dames en heeren. Don José boog vormelijk naar alle kanten, een paar beleefde woorden uitend in uitnemend Fransch, in de meening dan beter verstaan te worden, en verzekerde toen den ouden graaf, dat hij, hoewel hij eigenlijk in Granada thuis was, het Albaycin heelemaal niet kende.

Don José bemerkte niet dat Donna Isabella een uitroep van verwondering slaakte. Had hij haar vroeger niet herhaaldelijk van de zigeunerwijk verteld?

Graaf Geza Abercron bleef thans niets anders over dan Don José uit te noodigen de wandeling mee te maken, hetgeen zoowel Gisbert als Rolf ten eerste speet.

Rolf wilde, daar het gezelschap nu vertrok, juist Gisbert nog een paar woorden over de ongewenschte vermeerdering toefluisteren, toen hij plotseling, als aan den grond genageld, naast Gisbert staan bleef.

De deur naar de lift was open gegaan, en twee dames kwamen uit de lift ijlen, zoo haastig, dat het kleine gezelschap onwillekeurig op de gang met de brandend roode tapijten moest stil staan, om hen te laten passeeren.

De eerste, een lange, slanke dame, in zwarte kleeren en in een lang neerhangenden sluier gehuld, die haar gelaat volkomen bedekte, neigde nauw groetend haar hoofd voor Gisbert, die diep voor haar boog, terwijl haar in het licht gekleede begeleidster den beleefden groet van Don José y Tamagno slechts vluchtig beantwoordde.

De Conde, die met graaf Geza Abercron reeds eenige schreden vooruit was, keerde zich nu om. Een oogenblik stond hij daardoor recht tegenover de zwartgesluerde dame.

Gisbert dacht dat hij de geliefde vrouw eenigszins zag wankelen, maar hij moest zich wel vergist hebben, want met ijskoude beleefdheid beantwoordde Malette nu den groet der beide heeren en liep hen zelfbewust voorbij, de vestibule van het hotel in, waar de kleine schoenpoetser, vergenoegd een liedje brommend, op werk wachtte en Malette met zijn nieuwsgierige, zwarte oogen aanstaarde.

„Wie was die zonderlinge dame?” vroeg de Conde met gedempte stem. „Zij heeft mij bijna doen schrikken.”

„Madame Malette de Maravet,” antwoordde Don José betekenend, „de beroemdste danseres van de wereld, waarde Conde.”

Don Miguel knikte in gedachten verzonken.

Isabella riep echter lachend uit:

„Ach, maar een danseres, Padre! Hoe jammer! U houdt niet van dat soort menschen. Ik echter, ik had haar zoo graag in het gezicht gezien.”

„U vergeet, Donna Isabella,” bracht Don José in het midden, „dat Madame steeds een rood masker draagt en geen sterveling haar gezicht mag zien.”

„Ach, hoe eenig, hoe interessant,” wendde zich nu Donna Isabella levendig tot graaf Clemens, „Padre houdt niet van dansen, hij wil zelfs niet hebben dat ik het doe. Ach, en ik dans zoo graag!”

„Ik ook,” riep Gerta, Donna Isabella's arm grijpend en haar naar buiten trekkend. „Kijk, daar dansen de kinderen al weer.”

Op het plein voor het hotel zwierden bruine knapen en meisjes op de maat den „Tango”. Castagnetten klapperden, en het gejuich der kinderen vervolgde nog langen tijd het gezelschap, dat in kleine groepjes langzaam voortliep.

Het was een heerlijke na-den-middag. Voorbij de moorsche torens van den Alhambra had men het wel moeilijke maar schitterende voetpad gekozen, dat langs de oude arabische muren boven het Albaycin, het bekende zigeunerkwartier van Granada, liep.

Zij kwamen geen menschen tegen. Stil en verlaten was het om hen heen. Er werd geen geluid gehoord in deze door de zon doorgloeide eenzaamheid, en het zwijgen der natuur deelde zich onwillekeurig ook aan de moeizaam den berg bestijgende menschen mede.

Thans liep de weg door diep ingesneden spelonken en steenachtige, met cactussen en agaven begroeide hoogten. Zwaar hingen de gele en roode bloemen der cactussen naar beneden. Eindelijk was de kapei San Miguel el Alta bereikt.

Als een sprookjesrijk lag Granada, het dal der Darro

„Een onaangename kerel,” mompelde Gisbert met een blik op den Spanjaard.

met zijn donkere cypressen, aan hun voeten en daarachter als een droom de Alhambra met zijn tinnen en torens, purper omgloeid door de zon.

Josa, geheel verzonken in de aanschouwing, zei glimlachend tegen Gisbert, die peinzend naar den „Roode Burcht” staarde: „Kijk eens, Gisbert, hoe vol hoop uit het groen der Cypressen en Sinaasappelboomen de witte „Generallife” opdoemt! Steeds denk ik als ik het vroolijke zomerhuis van den sultan zie aan onzen Paaschdag. Weet je 't nog?”

„Het is mij net, alsof deze dag reeds ver achter ons ligt, en toch is het nauwelijks acht dagen geleden sinds de Paaschklokken geluid hebben. Dat zal wel komen omdat iedere dag ons zooveel nieuws en moois brengt.”

Er kwam een schaduw op Josa's gezicht, maar zij hield de woorden terug die op haar lippen lagen. Na een poosje zei ze kalm: „Je kunt misschien gelijk hebben, Gisbert. Er bestormen ons hier zooveel nieuwe indrukken. Kijk eens, hoe nu de berghellingen tot aan de Silla del Moro in het roode licht omhoog gaan. De oude Olijvenboomen er achter glanzend als groene zijde.”

Gisbert knikte mechanisch. Zijn blik ging onderzoekend naar Don José, die niet van Isabella's zijde week, misschien wel om op deze wijze ieder gesprek tusschen Isabella en graaf Clemens te verhinderen.

„Een onaangename kerel,” mompelde Gisbert met een blik op den Spanjaard. „Die bederft mijn heelen kostelijken dag. Wat wilde hij daarnet van je, Josa, toen hij zoo druk met je sprak?”

„Ach, niets bijzonders. Hij wilde alleen van me weten of ik ook het genoegen had, Madame de Maravet te kennen, omdat zij immers klaarblijkelijk zoo goed met haar bekend was. Toen ik ontkennend antwoordde keek hij mij, naar het scheen, spottend-lachend aan en zei merkbaar sarcastisch: „Neem me niet kwalijk, gravin, dan heb ik mij vergist. Ik dacht baron von Hohenwald herhaaldelijk met de dame in gesprek te hebben gezien, en ik had reeds gehoopt van hem

inlichtingen te kunnen krijgen over deze eigenaardige vreemdelinge, die ook mijn belangstelling evenals van alle anderen gaande gemaakt heeft. Voor zoover ik mij kan herinneren dacht ik baron von Hohenwald zelfs op een der booten van den Lloyd herhaaldelijk in gesprek te hebben gezien met het roode masker. Daar er U, gravin, echter niets van bekend is, moet ik mij wel in haar persoon vergist hebben. Ik vraag dus nogmaals excuus.”

Josa zweeg en keek vol verwachting naar Gisbert, die met op elkaar geklemde tanden naast haar liep en geen woord zei.

„Vind je het gedrag van dien Spanjaard niet zonderling, Gisbert? Waarom vertelt hij mij dat jij die dame kent, inplaats er je zelf naar te vragen?”

Gisbert haalde zijn schouders op. „Ik vertrouw dien kerel niet,” stiet hij uit. „Hij sluipt steeds om ons heen. Ineens komt hij tevoorschijn, en men weet nooit of hij niet alles gehoord heeft wat men misschien heel in het geheim zijn naasten kennis heeft toevertrouwd. Als het feit dat hij zoo bevriend is met den Conde, die hem zoo buitengewoon hartelijk begroette, niet voor hem instond, zou ik hem voor een hoogst twijfelachtig personage houden. — Overigens heeft hij gelijk, Josa, ik ken Madame de Maravet.”

„Ken je haar? De danseres? De dame met het roode masker? En je hebt er mij nooit één woord van verteld!”

Er klonk een groote bevreemding in Josa's stem en haar heldere oogen werden grooter van verbazing.

„Ik heb er niet aan gedacht,” antwoordde Gisbert luchtig. „Wie kan er denken aan alle kennissen die hij op reis maakt?”

De gedachte „Hij bedriegt je”, schokte in Josa op, en een diepe smart bekleemde haar.

„Bovendien,” ging Gisbert snel voort, „heb ik Madame de Maravet reeds dikwijls onderweg ontmoet. Zij is dus reeds een heel oude kennis,” probeerde hij te schertsen, maar hij zweeg plotseling toen hij Josa's oogen zag, die zoo vreemd-ernstig, maar zonder een enkel verwijt, hem aankeken.

Er steeg onder dezen blik een verraderlijke bloedgolf in Gisberts gelaat op. Hij wilde iets tot zijn verontschuldiging zeggen, ter opheldering, en hij zocht naar woorden, maar toen kwam zijn kleine schoonzuster Gerta, die tot nu toe overmoedig met Rolf von Reedern geschermt had, naar hen toe om hen allerlei kinderlijke vragen te stellen.

Wat hij Josa had willen zeggen, bleef onuitgesproken, want ook later vond hij er geen gelegenheid meer voor. Gedurende den geheelen tocht onderhield Josa zich ijverig met Don Miguel de Tendilla, die aan zijn bewondering voor het knappe, blonde meisje met sprekende blikken uitdrukking gaf.

Kalmpjes aan daalde het kleine gezelschap af in het dal van de Darro. De smalle voetpaden tusschen de eigenaardige rotswoningen van de zigeuners, die door een wildernis van geweldige cactussen liepen, vorderden hun volle aandacht. Slechts langzaam kwam men vooruit. De deuren en vensters van de in de rotsen uitgehouwen holen waren dikwijls door laag afhangende agaven overschaduwd, en de stekelige cactussen hielden de wacht voor deze schuilplaatsen van het lichtschuwe volkje, dat nu kwam aanloopen om de vreemdelingen aan te gapen. Vuile, in lompen gehulde kinderen strekten bedelend hun handen naar den „Perro Chico” uit, halfvolwassen meisjes met bloemen in het haar en in fel-kleurige kleeren zochten door de brutaalste dansbewegingen de opmerkzaamheid tot zich te trekken. In de jonge oogen blonk een vreemde, begeerige glans. Zigeunervrouwen met jakken en rokken in schreeuwende kleuren verdrongen zich, met kleine smeedwerkjes in de hand die zij te koop aan boden, luid schreeuwend om hen heen.

„Lampero, lampero,” riepen zij maar steeds, de kleine op moorsche wijze gemaakte lampjes woest in de lucht zwaaiend, „een Peseta, Senorita.”

Vanuit het gedrang der Gitanos kwam er plotseling een zonderlinge groep op de vreemdelingen af.

Een lange man met witten baard en leepe, begeerige oogen in zijn bronzen gezicht, kwam in een zonderling kostuum van kinderachtigen opschik en klatergoud, en met 'n staf in zijn hand, naar 't kleine gezelschap toe. Naast hem, rechts en links, liepen twee meisjes van een jaar of veertien, zestien. De eene met neergeslagen oogen en rozen in het gitzwarte haar, was gekleed in een geel-zijden rokje en had een helrooden doek over haar borst geslagen, de andere, met brutale, lachende oogen en weelderigen, helrooden mond, had vurige anjers achter haar ooren, en droeg een helroode japon met een hemelsblauwen doek. Die met de lachende oogen wiegde haar heupen en keek de mannen uitdagend aan.

(Wordt vervolgd).

Oudejaars-revue

Nu het oudejaar gelaten

Op z'n laatsten adem wacht,
Wil ik hier eens nagaan, lezers,
Wat de oude heer ons bracht.

'k Doe slechts hier en daar een greepje,
't Is een heel klein allerlei;
Wat eraan ontbreekt, m'n vrinden,
Fantaseert u er maar bij.

De bezuiniging was weder
In Den Haag dè leus, doch ziet,
Met belastingen-papieren
Gaf het Haagje 't voorbeeld niet.

Primo reisde naar Marokko,
'n Staatsie-steek natuurlijk op,
Maar de veldheer keerde weder
Met een kous slechts op den kop....

Dit jaar waren vele dames
Onbeduidend, buiten kijf,
Want ze hadden door haar modes
Vaak heel weinig om het lijf.

„Draadloos" was dit jaar het wachtwoord;
Raakt men daardoor in deez' tijd
Op heel veel gebied zoo draadloos
En den draad zoo dikwijls kwijt?

Zeilen ging men zonder zeilen!
De techniek schreed voort met spoed:
Strakjes rent elk, voortbewogen
Door z'n Flettner-hoogen-hoed!

„Snelheid" was alom het streven
Van de tuffers, maar alras
Merkten vele tot hun schä, dat
Magere Hein de snelste was.

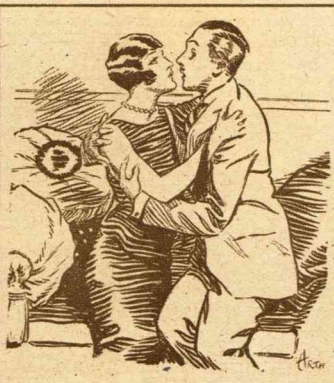

mijn straatdeur geveerd wilde hebben."

Hij: Als er niet zooveel menschen hier waren, zou ik je een zoen geven."
Zij: „Breng me direct naar huis!"

Haar man: „Is de maan niet schitterend vanavond, Dora?"
Zij (in het geheel niet romantisch aangelegd): „Onzin! Kom mee. Dat is nu altijd met jou. Je kunt geen glas wijn gedronken hebben, of je moet zoo flauw doen!"

Hij (na hun eersten kus): „Liefste, ben ik werkelijk de eerste man, die je in zijn armen houdt?"
Zij: „Ja, natuurlijk. Maar waarom vragen jeui mannen dat toch altijd direct?"

„Lieve hemel, Betje! Waarom zet je al die gebroken pullen op het dressoir?"
„Nou mevrouw, u zei toch dat u niet wist wat u in de plaats moest zetten van alles wat ik gebroken heb?"

Op record-gebied was Holland
In één opzicht niet te slaan,
Want in zetelvastheid stond weer
Holland's kabinet vooraan.

't Zwak' geslacht vond algemeen in
Korte haren veel plezier,
En het allerleukste vond dit
Ongetwijfeld de barbier.

'n Drietal deed een reuzen-vliegtocht,
Eén van doel en één van zin;
Toen zij zij uit de wolken waren,
Was heel Indië erin!

Schoon het menschdom na lang zoeken
't Pad des vredes vinden mocht,
Werd per radio warempel
Weer contact met Mars gezocht!

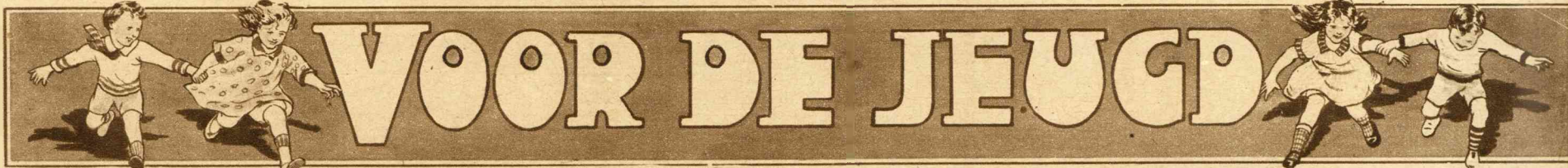
Kleine Jackie Coogan maakte
Een tourné door 't continent;
Als een redder van de menscheit
Vierde men dien kleinen vent.

De Chinezen laptten vrede
Aan hun houten blokjes, want
'n Hemelsch' Rijk was het in naam slecht
Ginds, in het langstaartenland.

Vele mooie molens vielen,
Tot een ieder's ergernis,
Zoodat 'n landschap-schilderij straks
Veeleer slechts een schandlap is.

Eindigt 't oudejaar tenslotte,
Wensch ik u, tevreë en blij;
Dat dan tevens voor ulieden
Aanstonds „eind goed, ál goed" zij!

J. Cats Jr.

DE WOLF EN DE VOS.

De wolf zei laatst tot den vos: „Haal nu gauw
„Ik heb honger, wat fijns om te eten
„Maar doe 't gezwind, want ik ben van plan jou
„Met heel je huid en je haar op te vreten."

Het vosje keek sluw naar den wolf en zei zacht:
„Mag ik u eerbiedig verzoeken
„Te volgen mij naar het huis van vrouw Pracht,
„Beroemd om haar spekpannekoeken."

De wolf zei grommend: „'t is goed, laat ons gaan."
En, ja, bij het huis aangekomen,
Zag hij in 't raam een bord pannekoeken staan,
Zoo fijn als hij niet durfde droomen.

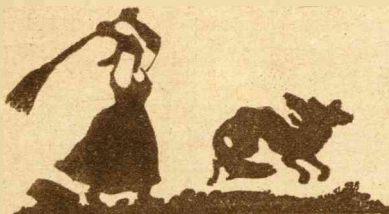
Hij nam nu een sprong, maar die sprong was te kort,
Het mocht hem dit keer niet gelukken;
In plaats van den heerlijken koek viel het bord
Op den kop van den wolf in stukken.

Op 't geraas komt de vrouw nu naar buiten gesneld
Met een bezem, waarmee ze vol woede
Den wolf ontvangt, die hierop niet gesteld,
Zich maar snel naar zijn hol henenspoedde.

Den volgende dag brult de wolf alweer:
„Ik heb honger, vos, geef mij te eten!"
En de vos denkt: „wat gaat toch de wolf tekeer,
„Hij verveelt me met zijn jammerkreten."

„Het moet nu voor eens en voor goed zijn gedaan,
„Ik zal er een middel op vinden.
„Want krijg ik dat ondiep niet gauw hier vandaan,
„Dan zal hij in 't eind mij verslinden."

„Vriend wolf," zoo sprak onze gult heel bedeesd,
„k Weet waar je je honger kunt stillen.
„Je bent, zeg je altijd, voor niemand bevreemd,
„Dan moet je ook niet zoo hard gillen!

„Ik weet hier een kelder vol worst, ham en spek,
„Als jij daar je maag mee wilt vullen,
„Ga dan met mij mee, maar houdt vóóral je bek,
„Dan zullen we lekkertjes smullen."

Zij slopen nu door een nauw gat in den muur
Den kelder van Japikboer binnen,
En vonden daar ham, spek en worst in 't zuur
En konden met smullen beginnen.

De wolf at gulzig, zooveel hij maar kon,
De vos deed het echter met mate.
De wolf was weldra zoo dik als een ton
En kon van benauwdheid niet praten.

Doch plotseling klinkt in de gang een gerucht
En gaat er de kelderdeur open.
De vos roept: „Da's onraad! Boer Japik! Gauw, vlucht!"
Kruip door 't gat en gaat aan 't loopen.

De wolf wil nu eveneens door het gat,
Doch blijft halverweeg er in steken.
Hij was van het eten zoo opgezet, dat
Om te vluchten zijn kans was verkeken.

Daar kwamen van achter de boer en zijn vrouw
Met hakbijl en stok aangelopen;
De knecht bracht van voren hem zoo in 't nauw,
Dat hij 't met den dood moest bekoopen.

De vos zag dit alles van onder een heg
Waarachter hij zich had verborgen.
„Mijn list is gelukt en mijn vijand is weg!"
Juichte hij nu bevrijd van zijn zorgen.

ONS BABBELHOEKJE.

André Tattersall. — Je hebt het prijsraadsel XLVII blijkbaar verkeerd begrepen en daardoor een foutieve oplossing ingezonden. Je hebt nl. telkens twee naast elkaar liggende munten met elkaar verwisseld, bijv. 2 heb je op 3 gelegd en 3 op 2. Dat mag niet, want dat zou al heel eenvoudig zijn. Voor het geval dat er meerdere inzenders zijn, die dezelfde fout zouden maken, wil ik hier nog eens zeggen, dat je twee naast elkaar liggende geldstukken moet opnemen en precies in dezelfde volgorde op een andere plaats neerleggen. Dit moet driemaal geschieden en als men het telkens goed doet, komen de drie centen en drie kwartjes naast elkaar te liggen.

Tot nog toe heb ik weinig goede oplossingen ontvangen; toch is het raadsel zoo moeilijk niet. Degenen die het nu beter begrijpen en een foutieve oplossing inzonden, mogen nog een kansje wagen, terwijl ik den tijd van inzenden met 14 dagen verlengen zal.

Doet nu eens flink je best en laat mij niet met al mijn prijzen zitten.

OOM TOM.